Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Орган Руського Народного Союза в Америці

Свобода

SWOBODA

Рік XVII. Ню Йорк. Четвер, 11-го Падолиста 1909. Число 44 | Vol. XVII New York, N. Y. Thursday, November 11, 1909. No. 44.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Жовтень 1909

Розхід за місяць Жовтень с. р. єсть: За померших членів або їх жінок і за случаї каліцтва:

Від.	82. Войтко Іван, ум. 4,9 1909.	$1000.00
,,	171. Федьо Николай, ум. 9,9 1909.	500.00
,,	196. Міжічко Іван, ум. 14,9 1909.	1000.00
,,	108. Ярош Михаїл, ум. 29,9 1909.	500.00
,,	78. Вацура Осиф, ум. 30,9 1909.	1000.00
,,	34. Гатала Михаїл, ум. 4,10 1909.	1000.00
,,	63. Красївський Андрей, ум. 8,10 '09.	1000.00
,,	3. Гуль Яків, ум. 14,10 '09.	1000.00
,,	207. Ліпінська Конст. ж. Антонія 8,10 '09.	200.00
,,	81. Дурделя Михалина, ж. Осифа 26,10 '09.	400.00
,,	63. Бурка Текля, ж. Андрея (ст.) 5,10 '09.	400.00
,,	5. Бакош Марія, ж. Петра, ум. 16,10 '09.	400.00
,,	124. Фециш Гелєна, ж. Осифа, ум. 16,6 '09.	200.00
,,	67. Старух Марія, ж. Леона, ум. 18,3 '09.	400.00

Виплачено запомоги на суму	$9,000.00
Платня головних урядників за Жовтень	190.00
Адміністрація Союза за Жовтень -	131.50
Кошта річного засіданя Р. Н. С.	300.00
Весь розхід виносить	$9,621.50

Розмет платить 10,454 членів на ціле посмертне (кождий по 86 цнт.) і 1473 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.)

Крім того кождий член платить за орґан ,,Р. Н. Союза" по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центї, на Фонд Бідних по 1 центї.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шаршонь, гол. касієр. *С. Ядловский, гол. секр*

Дм. Капітула, гол. предсід.

Повідомлене.

Отсим повідомляю ще раз всїх п. Секретарів і Орґанїзаторів, що Гол. Уряд Р. Н. Союза не прийме нїякої декларації без виповненя доктором лїкарського сьвідоцтва на противній сторонї. Дальше звертаю увагу, щоб пп. Секретарі означували на деклярациях на яку суму посмертного член хоче платити перечеркненєм слова ціле або половина; як також наколи приступає член жонатий, має подати імя, вік і місце замешканя своєї жени. В тій справі я вже більше до нїкого особисто писати не буду, а невиповнену точно декларацію зверну до дотичного Відділу.

Рівнож повідомляю, що Секретарі Відділів мають що місяця враз з розметом і деклараціями присилати і місячне справоздане без огляду на се чи був хто принятий або вичеркнутий чи нї. В тій цїли Головний Уряд висилає враз з розметом готовий до сего друк на жовтім папери, котрий має бути виповнений, піднисаний Предсїдателем і Секретарем Відділу.

Дальше повідомляю, що почавши з сим розметом, будемо висилати до Секретарів картки, на котрих мають списати імена і адреси всїх членів, яких приняли до Відділу чи то нових, чи з переступними листами або на ново принятих і прислати їх враз з деклараціями до Головного Уряду. Тим способом члени не будуть мусїли чекати цїлий місяць за ґазетою але сейчас по приступленю одержать її.

З поважанєм

Т. Лабовський,
Рекордовий Секретар Р. Н. Союза.

Протокол

з річного засїданя Головного Уряду Р. Н. Союза, відбувшого ся на днях 8., 9. і 10 вересня 1909 р в Chicago, Ills.

(Дальше.)

Взглядом редаґованя ,,Свободи" словенськими буквами заявив о. Балоґ, що она має виходити так так само як і до тепер та що п. Ґела, як Редактор тої ,,Свободи" заслугує на особливше признанє від Угро-руського народа.

О. Понятишин зажадав, щоби знести ухвалу Головного Еґзекутивного Комітету: ,,що не вільно нї Менаджерови нї Директорови платити гонорарів нїяким кореспондентам", — та щоби, наколи якийсь кореспондент напише статю, котру Директор, Редактор і Менаджер уважати-муть за гідну винагороди, в порозуміню з Гол. Предсїдателем або його представителем, вільно їм було винадгородити такого кореспондента відповідно вартости написаної наукової статї.

На внесенє п. Ядловського ухвалено, щоби знести всїх сталих дотеперішних платних кореспондентів а щоби на будуче кождий кореспондент був винадгороджуваний після вартости його статї.

Наступило опісля справоздане Комітету, котрий був у др. Сіменовича. Справоздане зложив о. Добротвор в імени Комітету як слїдує:

Др. Сіменович заявив, що писав лиш так як він чув, іменно, що компанїсти заплатили д. Арданови за друкарню лише $10.000 а продали її Р. Н. Союзови за $16.855, а сього погляду він набрав з мови о. Струтинського та з писаня протестантської ґазети ,,Союз", яка виходить в Ню Йорку.

Дальше заявив Др. Сіменович, що він не писав сего листа так сказати-б урядово, але писав зовсїм приватний лист до знакомого, рівнож зовсїм приватної особи, а єсли сей чоловік розголосив той лист, то се не єсть його (Сіменовича) вина; вкінци замітив, що найлїпше булоб, аби попросити від бувшого властителя ,,Свободи" д. Ардана заприсяглого зізнаня за яку цїну він дійсно продав і яку суму він отримав від компанїстів за друкарню; зібраний Головний Уряд взявши під розвагу сю послїдню раду по довшій дискусії узнав її за добру і ухалив піти за нею виключно лишень по тій причинї, аби раз на завсїгди замкнути рот усяким сплетням та поговіркам.

Додатково, на внесенє д. Кирчова ухвалено, щоби крім д. Ардана ще і всї компанїсти зложили рівнож заприсяглі зізнаня, як також, щоби всї заприсягли на Євангеліє прилюдно, кождий в своїй парохії, що вони дійсно заплатили д. Арданови $16.855.00 за друкарню ,,Свободи" враз з банковим бизнесом, а коли продавали її Р. Н. Союзови, то продавали все то, що купили від д. Ардана, а кромі сего і те все, що ще самі докупили, як приміром касу (safe) за $275.00 та иньші дрібнїйші річи.

На внесенє п. Шаршоня ухвалено, що Комітет, який ходив до Др. Сіменовича має припильнувати виготовленя і предложеня отсих заприсяглих зізнань.

П. Т. Лабовський зажадав, щоби Головні Урядники Р. Н. Союза, зібрані на річнім засїданю висказали рішучо свою гадку в справі купна ,,Свободи", іменно: ,,чи Головні Тростіси Р. Н. Союза зробили добре, виконуючи ухвалу десятої Головної Конвенції в Філядельфії, Па. то є купили ,,Свободу" за таку цїну, яку компанїсти заплатили д. Арданови"...

Ухвалано поставлену д. Т. Лабовським резолюцію з тим додатком, що єсли компанїсти дійсно докажуть заприсяглими зізнанями, що заплатили п. Арданови $16.855.00, тогди Головні Тростіси поступили зовсїм правильно, бо се було їх обовязком і на се вони зістали вибрані Головними Урядниками, аби виконувати ухвали Голов. Конвенції.

По сїм наступила дискусія над довгами, які ,,Свобода" має поміж людьми за виготовлені для них роботи (джаби).

На внесенє п. Лабовського ухвалено, щоби довг за ,,Протест проти буллї" був счеркнений, позаяк се була справа всенародна, котра тикала ся не лиш самого духовеньства, але українського гр. катол. народа в Америцї.

В справі довгу за книжочку ,,Бери і читай" ухвалено на внесенє д. Ядловського, що Менаджер ,,Свободи" має сколєктувати довг за сю роботу.

Взглядом довгу за друк ,,Шершеня", ухвалено на внесенє п. М. Бабія, що позаяк д. Кирчів є Менаджером ,,Свободи" а заразом і компанїстом ,,Шершеня" має постарати ся, аби його компанія заспокоїла сей довг.

В справі довгу за роботи коло часописи ,,Душпастирь" заявив о. Понятишин, що він сам особисто ручить за точне заплаченє усего довгу.

О. Балоґ вніс, що Менаджер друкарнї ,,Свободи" відповідає за всї довги, отже се є тільки його річию постарати ся о сколєктованє довгу за ,,Душпастирь". Внесенє принято.

П. Капітула заінтерпелював Менаджера друкарнї, яким правом той позичив Союзові гроші, позаяк свого часу п. Кирчов здаючи своє справозданє надмінив, що $50.00 знаходить ся на позичцї у п. А. Кічака, складача занятого в друкарни ,,Свободи".

П. Кирчов відповів, що сеї суми взглядно не мож уважати за нїяку позичку, бо се був лишень так званий ,,форшус" на конто платнї, позаяк п. А. Кічак, ідучи перед роком разом з цїлою своєю родиною в Америку вичерпав всї грошеві засоби так, що прибув до Спол. Держав майже без цента. Згадана позичка має бути звернена касї ,,Свободи" тижневими ратами в сумі $2.00. На се п. Т. Лабовський прочитав просьбу п. Кічака до Гол. Уряду Р. Н. Союза о дарованє йому тих $50.00, мотивуючи свою просьбу тим, що теперішна єго платня заледво вистарчає йому на утриманє родини. Дарованє сих 50 дол. було-б винадгородою за ті дописи, які він писав свого часу до ,,Свободи", а за що не одержав по днесь нїякої надгороди.

По короткій дискусії на внесенє п. В. Гришка ухвалено, щоби п. А. Кічакови дарувати сплачуванє до Каси ,,Свободи" сих $50.00 та почислити сю суму як гонорар за статї, які він писав до ,,Свободи" з тим, що редакція має обчислити суму належну за написані статї, та в разї коли-б вона не доходила висоти 50 дол. зажадати від п. А. Кічака вирівнаня рахунку через написанє нових, аж до цїлковитого покритя.

G159

Наступила дискусія над тим, чи заряд ,,Свободи", то є Директор, Редактор і Менаджер мають відвічати особисто за всї статї поміщені в часописи.

На внесенє д. Ядловського ухвалено, що так Директор як і Редактори і Менаджер мають зложити такі бонди (запоруки) які наложить на них Головний Уряд Р. Н. Союза або Конвенція.

(Дальше буде).

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Богдан Хмельницький
український Гетьман.

Початок повстаня й битва на Жовтих Водах та під Корсунем.
(Дальше.)

„Король не знати ме, скільки хочете мати війська? Напишіть, скільки буде в вас реєстрованих козаків", промовив Кисіль.

„А то на віщо? сказав Хмельницький, — буде стільки, скільки я схочу". Посли хотіли принайменше панів з полону козаків. Хмельницький не пустив їх.

Воєвода просив написати грамоту і про мир. Хмельницький сказав, що мир між Поляками й Козаками буде тільки до Зелених Сьвят: „Границя між нами повинна бути по річки Горинь та Припеть", сказав Хмельницький, „щоб далі тих річок польське військо не ступало".

Після таких переговорів, Хмельницький подарував Кисілеви сірого коня і шістьсот талярів. Комісари чи посли, виїхали з Переяслава. Вони говорили, що Хмельницького полковники шипіли на Поляків як гадюки і знали, що не буде мира між Поляками й Козаками.

В той час, як польські посли їздили на переговори в Переяслав, Ян Казимир коронував ся в Кракові і в місяці січни зібрав сейм чи раду. Рада постановила зібрати військо і післати його на Волинь проти козацьких загонів. Десять тисяч польського шляхецького війська пішло на Волинь і стало під Косцятиновом. Гайдамацькі загони лютовали на Волині, як і по-переду. Ватажок Гарасько взяв Остріг, вирізав чотири ста чоловік Жидів та Ляхів і прогнав внуку православного князя Константина Острожського, Ганну Альойзію. Вона була вже ярою ляшкою і давила Українців. Кривоносенко, син Максима Кривоноса збунтував Полісє. Другий гайдамацький ватажок, Донець, завоював Завлав. Польське військо ходило з під Косцятинова загонами і розбивало гайдамаків. Поляки взяли Звягель і вирізали усіх Українців; потім взяли Бар, напали на Шаргород і вирізали Українців в Гусятині. Вертаючись до Варшави, Кисіль заїхав в своє волинське село, Гущу. Шістьсот козаків ввірвалось в Гущу, і Кисіль ледви втік від гайдамаків. Такий був мир між Поляками й Козаками, про котрий клопотались польські посли в Переяславі.

Весною Хмельницький розіслав листи по всій Україні і закликав усіх вставати на Польщу. Гетьманська столиця, Чигирин, закипіла людьми. Селяни і городяни кидали все і сходились до Хмельницького. Села й хутори стояли пустими. Міщани, шевці, кравці, пивовари, теслі — всі збігались в козацький табор. Навіть урядники й канцеляристи з городських дум, бурмистри і райці йшли в козаки. Тільки діди, жінки, дівчата та каліки зістались дома.

Хмельницький розділив усю Україну на полки, по теперішньому сказати-б, на повіти. Кождий полк звав ся від найбільшого міста в полку, наприклад, чигиринський, черкаський, полтавський, чернигівський. Кождий полк ділив ся на сотні. Сотні стояли по селах, і в тих сотнях часом було по тисячу або й більше козаків. Сотні ділились на курені, де було по кілька десятків козаків. На полудню козаччина захоплювала землі до Бессарабії й Акермана на Днистровому лимані; на північ полки обіймали землі по Гомель і Дронів в Могилівській губернії на Білій Руси, а овруцький полк ішов далеко в Мінське полісє. Найвисша власть на Україні була в гетманських руках. Кругом його була старшина: обозний, що держав в своїх руках гармати, осаул, через котрого гетьман посилав прикази; писар, хорунжий, що держав в руках військові хоругви. Над кождим полком був настановлений полковник, і коло його полка була така сама старшина, як і коло гетьмана. Всіх начальників і самого гетьмана вибирала і скидала Козацька Рада. Але за Хмельницького в Раді був увесь нарід і увесь нарід мав право вибирати і скидати старшину.

В той час польське військо готувалось до битви з козаками. Король постановив начальником над військом Фірлея. Вишневецький знов обидив ся і покинув польський табор, але як почув про страшну силу Хмельницького, то сам приїхав і став під руку Поляки вибрали на Волині для битви з козаками Збараж і стали під містом. На горі стояв міцний замок, під горою було місто, обкопане ровом. Поляки стали під Збаражом і почали окопуватись окопом і насипати вал.

Хмельницький виступив з Чигирина і тихо йшов на Волинь. До нього прийшов на поміч кримський хан Іслам-Гирей з Татарами і навів з собою кримських Татар в рябих сорочках та в кожухах, вивернутих на верх вовною. Прийшли на поміч козакам і донські козаки і навіть з Кавказьких гір черкеси з чубами, позакручуваними за вуха по українськи. Турецький султан прислав Хмельницькому шість тисяч Турків. Кождий ішов в козаки і не просив плати, бо кождий знав, що поживить ся від богатих панів. Хмельницького військо було велике, Ляхи, почувши під Збаражом, що на їх іде така страшна сила, з переляку зблідли й попускали руки.

Двайцять осьмого червня 1649 року, перед самим Петром, Поляки ждали Козаків під Збаражом що години, а окопи були ще не готові. На Петра, в пятницю, Фірлей вислав виглядати козаків загон Сіраковського. Тільки що він недалечко відїхав від окопів, аж проти його йшла велика сила Татар. Загон Сіраковського почав втікати. Татари наздогнали його і розбили до чиста. Сіраковський на силу втік у Збараж, сказав, що Хмельницький незабавом буде під Збаражом.

Як на то теж серед ясного неба десь взяла ся маленька хмарка. Блиснула блискавка, вдарив грім і трафив в хоругву, що стояла коло шатра самого Фірлея, і розбив держак. Се здало ся всім недобрим знаком.

Коли се зразу підняла ся курява: Поляки почули страшний крик і побачили Татар. Окопи були неготові. Пани позакачували оксамитові рукави своїх дорогих контушів, кинулись до лопат і копали цілу ніч, а все таки неокопались навкруги. З одного боку, де був ставок, окопів зовсім не було. Аж тут насунули, як ті хмари, й козаки. Хмельницький глянувши, що окопи не доведені до кінця, промовив: „Справимо тепер бенкет Ляхам!"

Зараз після Петра почали ся попереду герці: Козаки й Поляки вихвачувались на конях і били ся поодинці. В неділю, першого липця Хмельницький пустив на те місце, де не було окопів, Татар та Козаків. Поляки попереду відбили їх, але Козаки вдарили разом з тридцяти гармат, а Татари засипали їх стрілами і вони мусїли вернутись за окопи. В понеділок другого липця, Хмельницький післав гадяцького полковника, Бурлая з полком до ставка, де не було окопів. Сьміливо напер Бурлай на польську й венгерську піхоту. Він плавав на Чорному морі, завоював Синоп, завдавав страху Туркам в Цареграді. Сьміливо Бурлай врізав ся в самий польський обоз. Поляки перелякались і крикнули до Фірлея, що їм не можна битись з такою силою і треба втікати в Збараж, у замок.

Грізно він крикнув на полохливих панів, і вони притихли: „За мною брати, кому смерть люба!" крикнув він і кинув ся на Бурлая. Козаки подались до ставка. Богато їх потонуло; загинув і Бурлай. Морозенко кинув ся помагати гадячанам; але його відбили: він сам ледви всидів на кони і трохи не попав ся в полон. Хмельницький побачив, що не візьме польського обозу нападом, і порішив обступити його навкруги, бити з гармат і заморити голодом. За одну ніч Козаки насипали кругом польського обозу вал, висший від польського, й поставили на ньому армати. Вранці, третого липня, козаки вдарили з гармат з валів просто в польський табор.

Тоді Поляки побачили, що вони дуже розтягли свої окопи і другого дня окопались другим окопом, далеко вузшим, вигнали за окопи зайвих коний, а самі рушили за ті нові окопи. Тільки що вони ввійшли за нові окопи, козаки кинулись за ними слідком і висипали ще вище окопи, та й знов почали бити з гармат Поляків. Кулі сипались мов град. Пани розібрали шатре, прикрились хоругвами, потім як нічого не помагало, почали обкопувати себе й коней. Кождий пан викопував собі яму та й сидів в ній, мов крет у норі. Тоді Поляки обкопались в третє ще тіснішими окопами, вже під самим замком, але як тільки вони рушили з місця, щоб сховати ся за новими окопами, козаки кинулись на задних і побили велику силу панів. Через три години козаки вже й собі насипали такий високий вал, що як тільки котрий пан висунув голову з своєї нори, козаки стріляли в него. Козаки зовсім закопали панів і місто Збараж.

Щоб скорійше забрати панів, Хмельницький звелів копати під землею великі нори, чи печери. попід валами в саму середину ляцького обозу. Пани побачили, що козаки чогось перестали стріляти з валів, і догадались: вони ставили на землі миски з водою і клали бубни. В декотрих місцях бубни гули, а вода в мисках ворушилась хвилями. Поляки догадались, начали й собі копати печери проти козаків, та стрілись з ними під землею. Там в темних норах бились козаки з Поляками, наче в пеклі.

На лихо панам в їх обозї і місті повиходила вся харч. Привезти через козацький обоз не можна було ні за що в сьвіті. Пани почали їсти коней. Не стало й коней, і вони збирали й їли здохлятину з тих коней, що були постріляні. Жовніри збирали в місті котів, собак і мишей, а як поїли і се добро, то здирали з возів шкури, різали на шматки чоботи, розмочували в воді і їли. Декотрі гризли зубами спеклу землю. Козаки накидали в воду трупів, і пани мусїли пити воду з сукровицею. Настала літня спека. Трупи гнили й смердїли: їх не було куди вивозити, не було де ховати.

Козаки й селяни ще до того дразнились з панів, відпочиваючи на валах: „Коли ви, панове, відбирате мете чинш на Україні?", кричали селяни. „От уже рік минув, як ми вам нічого не платили. Чи не згадаєте нам йти на яку панщину? Годі вам вже держатись! Тільки дурно контуші покаляли, та сорочки подрали, по шанцях лазячи. Оте вам наробило очкове та панщина, та сухомельщина. От тепер козаки добре вам заграли в дудку!"

Пани побачивши, що їм прийдеть ся пропасти, почали просити в козаків мира. Вишневецький виїздже з окопів і переговорював з ханом. Кисіль з панами приїждав до Хмельницького. Хмельницький домагав ся, щоб йому видали Вишневецького, Конецпольского й инших панів, і щоб границею між Польщею і Україною, була річка Висла. Пани не згодились і сказали, що не мають права без короля відділяти Хмельницькому границю.

Хан Іслам-Гирей розсердив ся, довго стоячи під Збаражем, покликав Хмельницького і сказав йому: „Як ти через три дни не забереш Поляків, то прийдеть ся тобі дорого відкупуватись. Ти обіцяв заселити мій Крим Ляхами, а заселиш ти його своїми козаками". Хмельницький виїхав до козаків і звелів готуватись до приступу. Поперед усього він звелів попривязувати до дручків Поляків, забраних в полон, і зачіпляти їм на шиї мішків з землею, щоб їх не брала куля. Потім їх поставляли рядами, ще й підгонили з заду нагайками. За ними виступили козаки з драбинами, крючками й ланцюхами. Селяни котили здорові гуляй-городини. Вже козаки перелізли в декотрих місцях через окопи й різали панів. В польському обозі був такий дим, що один Лях не бачив другого.

Пани закричали: „Не можна нам дальше держатись. Киньмо гармати в замку, покиньмо два полки, а самі втікаймо!" — „Куди-ж ви втічете? — сказав Вишневецький сьміючись: хиба приставите крила собі й коням, та перелетите через козацький обоз. Будемо битись до останку! крикнув Вишневецький, кинув ся на козаків, перескочив окоп, розігнав селян і запалив гуляй-городину. Другого дня козаки знов полізли по драбинах на вали, били панів і витягали крючками вози з польського обозу. Вже пани почали гримати на Вишневецького за те, що він не давав їм ні втікати, ні здаватись козакам, та ще й дурив, що король швидко прийде на поміч. Ярема сидів з панами в шатрі, думав, думав і нічого не видумав. Пани бачили, що вже настала їх остання година. Коли се прилетіла стріла ніби від козацького обозу і впала перед ногами Вишневецького. На стрілі стремів паперець, а на ньому було написано: „Я Поляк, хоч мушу поневолі служити Хмельницькому, даю вам звістку, брати Поляки, що король ваш пять миль звідси йде з великим військом. Ждіть і сподівайтесь короля!"

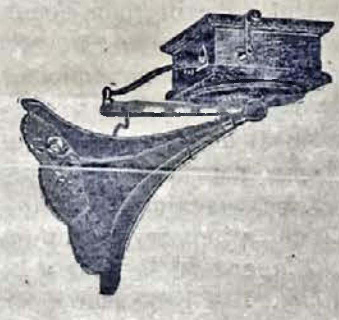
Сю штуку встругнув сам таку Вишневецький. Він звелів одному свому приятелеви пустити стрілу між панів. Пани й справді пійняли віру і почали ждати й сподіватись від короля війська на поміч. Сам Вишневецький нічого не знав про короля й його військо.

Тоді Вишневецький оповістив в обозі, що дасть велику нагороду тому, хто перейде через козацький обоз і дасть про все знати королеви. Знайшов ся шляхтич Стомковський. Йому дали лист до короля, в котрому просили його прибувати з військом до Збаража, як найшвидше.

Одинайцятого серпня, в Спасівку, Стомковський прибрав ся за українського мужика і в ночи сів на човен, переплив ставок, і як козаки покотом спали, рачки переліз через козацький табор. Як стало свитати, він заліз у болото і сидів там цілий день. Другої ночи бурянами він відійшов далеко, поміг через села і приїхав у містечко Топорів, де стояв Ян Казимір.

В той час, як козаки бились з панами під Збаражем, Ян Казимір дав панам приказ збирати ся в військо. Кождий пан виїхав на війну з кількома прислужниками, на копях, за ними віз повний харчів, сухарів, шинок, оцту, горівки. Там лежала дорога посуда і всяка зброя, а разом з тим казанок, сокира, лопата і все, що потрібне для війни. Селяни тоді не відбували служби в війську, а робили панщину.

(Далі буде).

Специяльна оферта.

Саме тепер трафляєсь Вам рідка нагода купити „Globe" ФОНОҐРАФ разом з 12 ріжними сьпівами по ціні лише: $14.75.

Так приступну оферту даємо тому, бо хочемо загал запізнати з нашими новими українськими рекордами. На обох сторонах плити суть відмінні вняття (пісні). Наш „GLOBE" фоноґраф є прекрасно полерований, з машинерією перворядної конструкції, з трубою цьвітисто приоздобленою і з плитою 10 цалевою.

Жадайте нашого Катальоґу українських і польських рекордів 10 цальових в ціні 65 цнт. за штуку. Єсли Вам наш товар не до вподоби, звертаєм гроші назад. Прошу писати польськими буквами.

Globe Record and Supply Co.,
213—215 East 4th Street, NEW YORK, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

З Бразилії.

II.

(Соціяльне і економічне положене. — Дальші причини упадку „Зорі").

Ми, Українці бразилійські, становимо майже виключно стан рільничий. Кількох сьвящеників, а ще менше інтелїґенції сьвітської, та кілька завязків поміщичих трудно уважати за осібну клясу. Ба, що більше, і міщаньства нашого дуже мало, бо як вже сказано в попередній статї, наші люди кохають ся в ритю землї. В школах народних учать ся наші дїти хиба о стілько, що ледви букварь перелізуть, а в висших школах учить ся всього на всього 5-ох Українців і они для нас майже всї пропащі, о чім напишемо в осібній статї. Торговлї руські то в більшій части ґрайзлєрні, ледво кількох виробились справдішними купцями. Що до 14-ти лїт виробилось так мале число міщаньства і що не посїдаємо майже жадної інтелїґенції, се все вина тутешних Василиян, які дбали виключно о наповнене свого гаманця, а переслїдували спорадично з'являючих ся інтелїґентів і більше просьвічених купців і ремісників, котрі не потрафили мовчки терпіти їх господарки. Що не маємо нї інтелїґенції, нї інтелїґентного міщаньства, на се найлїпшим доказом, що на 60 тисяч Українців, урядників наших є ледви два! Щоби зістати урядником, треба знати язик краєвий в письмі і слові, та треба оперти ся на силї своїх власних виборців, над чим працює ся допєрва від кількох лїт; і днесь завдяки тому маємо двох урядників, тай ще надїємо ся висунути двох-трох в часї найблизших виборів.

Деякі купцї доробили ся вже досить красного маєтку, решта веґетує. Се дуже похвально, що будують они млини, тартаки і гарбарні, та що набувають більші скількости землї, бо в той спосіб виробить ся з часом кляса українських поміщиків, котрі не забуваючи на своє походжене причинять ся до піднесеня морального значіня нашого народу в Бразилії.

Самі кольонїсти тепер дуже бідні в наслїдок 2-лїтного панованя шаранчі, та неодин спухби з голоду, якби не зарібки при будуючій ся колїї... Однакож і того заперечити не можемо, що деякі забезпечились до того степеня, що не обавляють ся нїякої елєментарної пошести, бо они зрозуміли вартість герви (гербата, чай) бразильської, а з нїчого нема так певного і сталого доходу, як з герви. Се робить ся примітивним способом, без всякого накладу грошевого, але оден з кольонїстів, хоч неписьменний, здобув ся на „барбаква", фабрику герви власного помислу, та має немалий дохід, коли вже в короткім часї міг набути кількасот морґів ґрунту.

Герву тутешню можнаб що до вартости грошевого доходу порівнати з пшеницею українською. Тому бразилійські кольонїсти повинні научити ся користати з сего божого дару, що росте дико майже по всїх закутках нашої нової вітчини.

Дальші причини упадку „Зорі" тягнути мемо від найперших, бо яка сїйба, такі жнива... Вже вперед зазначилисьмо, що головно Василіяни противили ся всякій часопиcи сьвіцкій. Висланий делєґат в 1902 роцї обговорив сю справу з Василіянами як найосновнїйше і як найприличнїйше, однакож зазнав немалого розчарованя.

Ще більше розчарував ся делєґат, наколи аспірації василіянські поперла українсько-галицька преса вчасти через мовчанку, вчасти голословною критикою, навіть не даючи місця в рамах своїх для опрокененя неузасаднених підозрінь і клевет (глд. „Руслан"). Через тоє неслись Василіяне дуже високо та о якімсь порозуміню анї снити їм не хотїлось помимо горячого порученя зі сторони Комітету паранського у Львові. Через те осьмілились оклеветувати делєґата на всї заставки, а відтак спинювали складки на руські черенки, та коли помимо того появилась „Зоря", не стратили надїї на повалене її при помочи своїх прихвостнїв і при помочи наймленого герострата в особі Квасїнського. Річею сего було робити деструкцію в тов. „Просьвіта" і в Комітетї друкарнянім, а єму не бракує дотепу до всякої деструкційної роботи. Ось прошу послухайте. По раз перший в 6-ім роцї істнованя куритибської „Просьвіти" вписав ся він до товариства і разом зі 16-ма прихвостнями (також сьвіжими членами) задумав захопити власть в свої руки при помочи кількох амбітних одиниць призначених на Старшину. Зійшли ся насильно в комнатах тов. „Просьвіти", вибрали собі нову старшину і вже брались до реєстрованя черенок. Се не вдалось. Натомість вдалась друга штука, бо так там, як і ту робив ся Кв. невидимою головою підсуваючи другого як видиму голову. Таким герштом став ся тепер Іван Коцюмбас, бо ми не предчуваючи здради зі сторони випробованого патріота вибралисьмо його головою тов. „Просьвіти" і Комітету друкарняного, ба що більше іменувалисьмо його почетним членом. А сей почетний член був вже в змові з Кв-им, щоби редактора повалити, а тодї в спілцї управляти-муть „Зорею" порозганявши членів товариства на чотири вітри. Коц. погодив ся з сим чортївським дїлом, бо надїяв ся слави і матеріяльної користи. Кв. завинив єму кількасот мілїв, тож власне лучилось Коцюмбасови добра нагода до повільного відбору своїх гроший з пенсиї редакторської. Без сумнїву з тих самих причин не предкладали рахунку, так, що ми по нинїшний день не знаємо нїчого більше, як тілько се, що недобір Зорі виносить 1½ тисяча мілїв. Від 16 марця м. р. став ся Коцюмбас тотумфацьким. Претенсії до редакторства мав Кв., бо Коц. не потрафить злїпити анї одного реченя, но всеж відвічальним редактором був таки Коц., наколи без єго відомости не можна було помістити анї одної найневиннїйшої новинки. „Зоря" заповнялась майже виключно передруками з инших укр. часописий, тай сталась неінтересною передовсїм для тих, що предплачували американські і европейські укр. часописи. Та і не могло інакше бути, бо Квас. зачав ся допєрва приучувати язика, граматики і стилїстики. Вправдї і попередний редактор не виказав ся особлившою квалїфікацією, но всеж часопись презентовалась як на початок не так дуже лихо; звільна мігби був виробитись на несогіршого письмака, слиб був покинув своє фахове занятє і посьвятив ся виключно справі письменьства. Однак на те потрібно було моральної і матеріяльної підмоги зі сторони всїх Українців полудневої Америки, котрим прецїнь повинно було залежати, щоби удержалась хоч одна укр. часопись. Перші Василіяни кинули каменем, а далї за ними їх прихвостнї писали анонїмні пашквілї і грозили побоями, а се вплинуло уємно на будучність редакторську, тому прийшло до капітуляції вже при першій бучі, яку заарanжували Коцюмбас і єго товариші. Узурпатори осягнули свою цїль лекше як самі сподївались, бо редактора приймає і відправляє Комітет друкарняний після реґуляміну принятого на Зборах дня 1-го марця м. р., через то власне імились самозванцї насильного неправного способу, бо нїколи не моглиб числити на повалене редактора способом реґуляміном.

Чи можна надїятись воскресеня „Зорі", або з'явленя ся якоїсь иньшої поступової часописи? Безпечно прийде до того, але мабуть не скорше, поки Василіяни не притиснуть до стїни, бо нема сумнїву, що аж тепер підчас нашої дез'орґанїзації возьмуть ся они енерґічнїйше до крeованя своєї власної часописи, а се викличе реакцію.

С. П.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ гумористично-сатиричну часопись **„ШЕРШЕНЬ"**!!! Коштує $1.50 на рік. — Ану Русини до кого Шершень має летїти?!

Надіслане.

Изъ Форестъ Сити, Па.

Прошеніе

до Всчр. оо. Духовныхъ, Преч. Урядовъ парохіяльныхъ. Предсъдателей Ч. Братствъ и всъхъ Русиновъ въ Америцъ!

Велике нещастіе случилося въ тутейшой парохіи на „плейзѣ" Форестъ Сити, Па.

Еще минувшого року молодецъ 20цятькольколѣтный, Филимонъ Копачъ, родомъ изъ Волѣ Сенковой, коло Санока, въ Галичинѣ, идучи зъ роботы до дому не уступился достаточно надъѣзджаючой машинѣ, и осталъ покалѣченый на обохъ ногахъ. Сейчасъ взято его до шпиталю, где перебувае до днесь т. е. блиско вже рокъ, однак не успѣлы вылѣчити его, а лѣкарѣ боячися затроенія крови, отрѣзали ему обѣ ноги повисше колѣнъ, такъ що до роботы цѣлковито неспособный, бо одной ноги лишилося 3 а другой 6 цалей всего.

Якъ звычайно наша молодежь не зважае на упомненія и въ церкви и поза церквою, чито въ газетѣ, чи отъ поодинокихъ братей и не належить ани до парохіи, ани до братства ани до организаціи, но смѣеся еще съ того. Такъ примѣромъ одинъ молодецъ, которого побило въ роботѣ, обѣцялъ прилюдно, що сейчасъ поправится, коли Г. Богъ дозволитъ ему здорово выйти изъ шпиталя, но хотяй естъ вже давно совершенно здоровъ, та до нынѣ не належитъ нигде, а навѣтъ утѣкае, коли встрѣтитъ людей идучихъ на засѣданіе братства.

Таксамо и Филимонъ Копачь три роки вже въ Америцѣ, а и такъ до сего часу не записался до жадного товариства и осталъ теперь безнаймѣншой помочи.

Прошу протое Всчр. ОО. Духовныхъ, Преч. Уряды парохіяльніи, Ч. Братства черезъ ихъ Предсѣдателей и Всѣхъ Русиновъ въ имени нещастного брата Филимона Копача о ласкаву и скору помочь. В шпитали не хотятъ вже его тримати, въ Америцѣ не мае жадной родины, то одинока помочь для него у милостивыхъ людей, которіи зложилибыся ему на закупно „ногъ," щобы могъ самъ пойти собѣ на житіе выпросити. А що на тое треба большой суммы грошей, хотяй съ 200 доляровъ, то прошу ще разъ змилосердитися надъ нещастнымъ молодымъ калѣкою.

Той нещастный случай нехай буде послѣдный разъ перестерогою для всѣхъ не состоящихъ членами русск. организацій и братствъ, щобы поправилися и безпроволочно приступили до нихъ, бо и жертволюбіе людей може прекратитися для такихъ въ случаю нещастія, если самін о себе не дбаютъ и помочь собратей откидаютъ и нею гордятъ.

Милостивіи жертвы для Филимона Копача, за которіи только Г. Богъ заплатитъ Всѣмъ, а которіи будутъ оголошеніи въ всѣхъ газетахъ, прошу прислати на имя: Rev. Vladymir Obushkevich, gr. cath. priest, Simpson, Pa., Lackaw. Co., Box 166.

свящ. Владиміръ Обушкевичъ.

ДАРОМ одна пачка славних лїків „GALEN".

Чи Ви хорі? Ліки „GALEN" вилїчили тисячі людий, вони вилїчать і Вас. Пощо платити великанські суми гроший за лїчене, наколи Ви можете вилїчити себе самі.

Пришлїть свою точну адресу, імя і прозвиско, а ми Вам вишлемо відворотною почтою прібний лїк „GALEN" цілком даром.

1. Rumatina лїчить ревматизм, невральґію, пухлину і т. и. недуги. Цїна 3 дол. Прібка даром.

2. Pepsola лїчить болїзни жолудка і т. п. внутрішні недуги. Цїна 3 дол. Прібка даром.

3. Fortola — патентований лїк для нервозних, ослаблених та утративших полові сили. Цїна 5 дол. Прібка даром.

4. Spanguinola вилїчує малярію, пропасницю, лихорадку, малокровність, біль носа, очий і горла. Цїна 4 дол. Прібка даром.

5. Asmola лїчить зі знаменитим успіхом всї грудні болїзни, як: чахотку, астму і хронїчний кашель. Цїна 3 дол. Прібка даром.

6. Virola вилїчить в короткім часї гемоpойди і затроєнє крови Цїна 3.50. Прібка даром.

7. Hemora знамените средство проти гемороідів, викидів і т. п. недуг. Цїна 3 дол. Прібка даром.

8. Merpota цїлковито лїчить сифіліс трипер і рани на тїлї. Цїна 3 дол. Прібка даром.

9. Pelocresce являє ся хорошим лїком проти випаданя волося і болю голови. Цїна 3 дол. Прібка даром.

10. Profilacta в короткім часї вилїчує жіночі недуги, як неплодність, нереґулярні періоди, білі уплави і т. п. Цїна 3 дол. Прібка даром. Адрес:

GALEN CHEMICAL CO., 2127 Broadway, New York 44-47

Відозва

до Братів-Родимців, робітників, сьвящеників і української інтелїґенції на американській земли.

Сим повідомляємо Впов. читачів і прихильників одинокої на американській Україні гумористично-сатиричної часописи, що редакція і адмінїстрація „Шершеня" перенесла ся з Ню-Йорку до Скрентон, Па. Причину „перемуфованя" ся „Шершеня" в глубину Пенсилвенії подасть сам „Шершень" як уже ульокує ся і допровадить свої ґрати до порядку на новій садибі, а тимчасом кланяє ся дуже низенько і просить дуже чемненько своїх прихильників українського гумору і сатири, щоби в справах видавництва „Шершеня" звертали ся на понизше подану адресу, та просить сердечно правильних пренумераторів приготовити пренумерату вже на 1910 рік а послїплатників о ласкаве як найскорше вирівнанє залеглостий; за те „Шершень" обіцює прилїтати зі Скрентон до Вас точно що два тижнї, а від Ногого Року навіть в більшім обємі на 12 сторін друку.

Всїх Впов. приятелів і прихильників нашої одинокої на американській земли гумористично-сатиричної ґазети просимо дуже горячо о присиланє нам дотепів, приказок, сатири зі своїх плейзів, щобисьмо могли поставити нашого „Шершеня" на висоті відповідаючій нашому розвиткови і культурі.

„Шершень" вже на перед тїшить ся, що його поклик до щирих сердець українського народа не буде „гласом вопіющого во пустини" і що „Шершень" забренить ще голоснїйше а ужалить немилосерно ще болючійше як передтим кождого запроданця, зрадника, душегуба, душехвата, перевертня і ворога нашої русько-української ідеї.

Всякі письма та передплату присилайте на адресу:

G160 „Szerszen",
439 North 6th Avenue,
SCRANTON, PA

За що вже наперед Вам дякуємо та остаємо

З поважанєм

Видавцї „Шершеня".

РУСИНИ! Спомагайте своїх Русинів. — Посилайте гроші до краю, купуйте шифкарти в Руській спілцї Ruthenian Exchange Co., 184 Hudson Str., New York. Удавайтесь також до неї в справах ґрунтових і військових, котрі ся Спілка точно виконує.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,
Superintendent
411 Washington Ave.,
ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,
editor
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,
manager,
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руського народа в Америцї і орґан „Р. Н. Союза“, виходить що тиждня в четвер і коштує:
в Америцї на 12 місяців $200
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америцї на 6 місяців $1.00

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реґістрованім листї, або через експресовий, або почтовий money order (мoнi ордер). Money order то є карточку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офисї, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Москвофіли.

(Дальше).

Передовсїм москвофіли дбають дуже ревно про те, щоби народ остав ся темний та неосьвічений. Вони роблять се дуже хитрим способом. Біда у нас така велика, — що жадна в сьвітї сила не може закрити її. Якби хто хотїв переконати нашого селянина, що йому добре жити та що він не повинен бороти ся за свою долю, то такого злодія народ зараз погнавби проч. Тому москвофіли не сьміють говорити сего народови. Але они працюють на шкоду народа хитрим способом. Вони мусять признати, що народови дієть ся кривда. Вони навіть самі говорять про кривду народню, але говорять на те тільки, щоби народ уважав їх за своїх другів-приятелів і щоби зискати довіре у народа. Але правдива натура москвофілів вилазить тоді, як приходить ся говорити про спосіб боротьби з кривдою і неправдою.

Найгіршим ворогом народа є сей, хто показує народови фальшиві дороги до ратунку. Такими ворогами є москвофіли.

Кождий знає, від чого народови зле. Йому зле від того, що він бідний, що не має ані землї, нї лісів нї пасовиск, що фабрики і усї богатства є в панських руках, що заробітків добрих не має і що бідний народ мусить йти „на панське“ за собачі гроші, що тяжкі несправедливі податки мусить нести на своїх плечах бідний народ, а ті гроші, що збирає держава з податків, не ідуть на користь бідного народа, а на військо і другі зовсїм непотрібні річи. Одним словом, народови, зле від панських порядків та панського панованя. З того виходить, що одинока дорога ратунку для бідного народа, є єднати ся з собою, та разом іти проти своїх гнобителів панів.

І щож? Чи таку дорогу показують народови москвофіли?

Славні є на весь сьвіт наші галицькі порядки. Весь сьвіт знає, якими страшними способами галицька шляхта боронить свого панованя в Галичинї. Знають всї, що не раз лилась там хлопська та робітницька кров в боротьбі за правду. Та трупи помордованих селян, їх морди пригадують все сьвітови — „чия правда, чия кривда“. А самих селян вони учили пізнавати своїх ворогів. Се було дуже невигідне для панів шляхти. Шляхта все казала, що хлопська кров ллєть ся не через шляхту, а з вини самих хлопів. Так все казала шляхта, кілько разів полила ся від жандармських та жовнярських куль і баґнетів хлопська кров. Та шляхтї нїхто вже не хотїв вірити. І треба було шляхтї, щоби те саме, що вона, сказав хтось другий, що нїби не тягне за шляхтою. Тай знайшла шляхта такого оборонця галицьких порядків. Розумієть ся, що тим оборонцем стали кацапи.

Кацапи зробили нїкчемну прислугу дуже хитро і підло.

Вони викликали пр. насамперед крiваві події в Горуцку. Вони приготовляли се нещастє цїлими місяцями. Раз в раз писали в „Русскім Слові“, що ворогами селян є Українцї а не правительство і шляхта. Усе накликували вони отуманених кацапською дурійкою селян, щоби били буками українців і т. д. Кождий розумний і чесний чоловік бачить, яка се нїкчемна та підла була робота. Місто накликувати людий до єдности против спільного ворога, кацапи цькували одних селян против других. Колиж в Горуцку дістали голоси крім москвофіла Давидяка ще Українець др. Олесницький і вшехполяк гр. Скарбек то кацапи вмовили в селян, що при сих виборах було циганьство. Ми не скажемо, що циганьства не було. Може й було — але чому кацапи не сказали, що циганьство було в користь ґр. Скарбка. Чому нетикнули вони вшехполяка а цькували людий против Українця? Розумієть ся для того, бо вшехполяк ґр. Скарбек є їх сердечний приятель а Українець їх ворог.

А те, що склало ся далї, показує ще більше цїлу нїкчемність кацапів.

Хотяй народ і бурив ся, то ще далеко було в Горуцку до проливу крови. На цїлім сьвітї народ бурить ся, а до проливу крови не приходить. Бо у других краях власти шанують людське житє а бодай боять ся кари за морди та вбійства. Тому всюди власти старають ся зразу успокоїти людий і се звичайно дасть ся зробити. Тільки в Галичинї інше. Там власти не думають, що „людська кровиця не водиця, проливати не годить ся“. Замість успокоїти людий, витовкувати, обійти ся по доброму та розумно — в Галичинї приходить зараз до стріляня, шабель та баґнетів. І так само як всюди так було і в Горуцку. Жандарми пішли як дикі зьвіри на селян. Полила ся знова хлопська кров.

А хто винен?

Винні москвофіли, що прецінь заповіли вже давно, що при виборах мусить прийти до проливу крови. До сього вони перли всею силою в інтересї шляхти. Щоби відвернути увагу від правдивих виновників, кацапи кричали, що се українцї пролили кров горуцьких селян. Щоби очистити польську шляхту, на котрій тяжить тільки невинної хлопської крови, вони кричали, що се українцї є винні проливу крови.

Так роблять шляхоцькі наймити, зрадники народа, москвофіли!

НОВИНКИ.

КАЛЄНДАР.

Падолист.

11	Ч	Анастазії
12	П	Зиновія і Зин.
13	С	Стахія, Наркиза
14	Н	24. Косми і Дам.
15	П	Акиндина
16	В	Айталя, Йосифа
17	С	Йоаникія пред.

— Уже давно з державних складів не видано стільки віски що за минувший фіскальний рік: цїлих 135 мiлїонів ґальонів. І не дивниця що нїодного року прогібіціонїсти не сьвяткували таких побід, як минувшого року.

— Шість миль від Вилкесбери, Па. в Auchin-майнї, 9-го с. м. вибухнув пожар, який відтяв поворот 4-ом або 5-ом майнерам. Наколи їм не вдасть ся найти дорогу через другі майни, то житє їх уважає ся за страчене. Горіюча майна належить до найглубшої в реґіонї твердого вугля.

— Двох прибувших тут матрозів розповідає про страшну пригоду, яка случила ся на мори в понедїлок 8-го с. м. недалеко Black Island. Недавно опустила налодована вуглєм барка „John S. Bennett“ нюйорський порт пливучи до Галїфаксу. На нїй було 10 осіб залоги. В третїм дни подорожи, ранком, перед баркою виринув нараз якийсь тримаштовець. За пізно було перешкодити колізії. Наступив удар і „Bennett“ розтятий на двоє потонув. Вісїм людий з залоги потопаючий вітрильник потягнув у безодню. Двох урятованих виловив з води другий вітрильник, який в пару хвилин явив ся на місци катастрофи. Тамтой вітрильник, що збив ся з затонувшою баркою, рівнож в одну мить пішов під воду, а позаяк на такого рода кораблях залога виносить найменче 10 осіб, отже треба припускати, що жертвою катастрофи впало найменче 18 людий. Імя потонувшого другого вітрильника є зовсїм незнане.

— Розбишацтво на Буковинї дає богато роботи жандармерії особливо в околиці Селетина. Касарня жандармерії стоїть там пусткою. бо жандарми день в день по 20 та по 30 покованих Волохів відпроваджують до кріміналу в Сучаві. Мабуть з роду мури сучавської вязниці ще не бачили в собі тільки нараз гостий. Але бо і злодії неначе борбу видали на житє і смерть. Майже кождого ранку чути. що того. або того обікрали. Тут плаче ґазда, бо вкрали у него в ночи воли. а там десятеро овець. а тут зголошує ся лїсничий. що покрали йому пять стрільб, роги оленя без лїку і всю одїж, так що лишив ся, як спав. З 12. на 13. мин. місяця добули ся злодії через вікно до руської церкви в Садові, взяли скарбону з всего 14 коронами, бо гроші з часта вибирає ся і передає ся до каси. Скарбону розбили, гроші забрали, а скарбону поставили вартївникови під голову. В Дорнї Ватрі арештовано шайку грабіжників, зложену з 30 осіб, котра від трьох лїт допускала ся на Буковинї крадежів та розбоїв. В часї арештованя власти відобрали богато оружя та амуниції. Замітна річ, що до буковинської злодійської шайки належав найбогатший на Буковинї румунський селянин Бонцич.

—Чорні рожі. Садівники повиплекували із звичайної властивої барви, ріжнородні рожі. Ось в Петербурзї удало ся тамошному одному годівцеви цьвітів виплекати на кількох щепах чорні цьвіти рож, котрі виглядають немов з чорного аксаміту. Запах тих рож є сильнїйшим від всяких инших родів рож. Зірваний сей чорний цьвіт може видержати без води 3—4 днів не тратячи нїчого зі своєї сьвіжости і взагалї вяне дуже поволи

— Піяньство в Росії. Член російської думи пос. Чолишов, займає ся спеціяльно збиранєм статистичного матеріялу в справі піяньства в Росії і єго наслїдків. На однім з засїдань думи представив числами, як піяньство нищить в Росії людий. Дослїди єго ось що показали: від піяцького дуру (Delirium tremens) згинуло в однім роцї 6896; а тім самім роцї утопило ся 9165 пяниць, зійшло з розуму і померло в наслїдок піяньства 3277, забило ся в наслїдок упадку в пянім станї 8758 осіб, розбило ся об сходи і лїхтарнї 2896, повісило ся в пянім станї 834, згоріло в пянім станї 1530, отруїло ся в пянім станї 375, зарізало ся 674, дістало апоплєксії в наслїдок піяньства 1251 осіб. Всїх разом згинуло в Росії в наслїдок піяньства лиш в однім роцї 34.665 осіб.

— Полїція у змові зі злодїями. Такою полїцією є очевидно російська, а найновійшим доказом сего процес, який відбув ся в сих днях в Київі против бувшого начальника місцевої тайної полїції С. Асланова та аґента тої-ж полїції С. Зелла. Обом їм доказано численні факти, ріжних надужить, головно хабарництва і змови зі злодїями. Асланов знав ся зі всїми ноторичними злодїями, дїлив ся з ними їх добичею та приведених полїцийною сторожию до арешту випускав за відповідним окупом на волю. Обох обжалованих засуджено на лишенє всїх прав і привілеїв а понадто Асланова на 3 роки і 3 місяцї а Зелла на 3 роки арештантських рот. Зелло має в додатку відбути церковну покуту після виміру церковної власти за кривоприсягу.

Справодане касове Руск. Молод. Союза за місяць Вересень 1909 р.

Від.	Місцевість	$	ц.
1	Shamokin, Pa.	8	80
2	Mt. Carmel, Pa.		75
3	Olyphant, Pa.	6	00
4	Jersey City, N. J.	3	50
5	Mt. Carmel, Pa.	2	75
7	McAdoo, Pa.	6	40
8	Elmira, N. Y.	8	80
9	St. Clair, Pa.	4	75
10	Ansonia, Conn.	10	45
11	Waterbury,Conn	2	00
12	Yonkers, N. Y.	1	50
14	St. Louis, Mo.	6	65
18	Seymour, Conn.	3	15
19	Priceburg, Pa.	11	87
20	Jessup, Pa.	2	25
21	Mayfield, Pa.	2	00
24	Shamokin, Pa.		48
25	Trauger, Pa.		50
27	Glen Lyon, Pa.	8	80
28	Mahanoy Plane, Pa.	4	75
29	Rhone, Pa.	4	35
30	Breaslau, Pa.	7	40
33	NorthamptonPa	23	95
35	Whitney, Pa.		50
36	Scottdale, Pa.	4	05
37	Chisholm, Minn.	3	75
38	Auburn, N. Y.		
39	Syracuse, N. Y.	1	50
40	Scranton, Pa.		
42	Passaic, N. J.	9	70
43	Simpson, Pa.	3	15
45	Philadelphia, Pa		75
46	Plymouth, Pa.	9	45
47	Ambridge, Pa.	3	50
48	McKeesport, Pa.	2	00
53	Pittsburg, Pa.	12	85
55	Carnegie, Pa.	3	75
56	McKeesRocks,Pa	1	50
58	Ramey, Pa.	4	75
59	Leinsering, Pa.	2	25
60	Baltimore, M. D.	3	21
61	Dunlo, Pa.		48
62	Monessen, Pa.	4	50
65	Elizabeth, N. J.	3	00
66	New York, N. Y.	2	00
67	Butler, Pa.	2	75
68	Ansonia, Conn.	2	00
69	New York, N. Y.		
70	Jersey City, N. J.	3	45
72	Alden Sta, Pa.	5	00
73	Providence, R. I.		70
81	Baltimore, M. D.	2	48
82	New Alexandria, Pa.	8	50
83	Carnegie, Pa.		25
85	Hazleton, Pa.	4	00
86	Olyphant, Pa.		75
87	Lancaster, N. Y.	2	15
88	Cross Fork, Pa.	1	25
90	Centralia, Pa.		25
91	McKeesRocks Pa	1	50
92	Taylor, Pa.	2	25
94	NewBritain Conn		25
96	Pittsburg, Pa.	6	25
97	Mar. Heights, Pa		70
98	Shenandoah Pa.	2	75
99	Wilkes-Barre, Pa	2	00
102	Cleveland, O.		
104	Perth Amboy, N. J.	7	45
105	Nicetown, Pa.		75
106	Chicago, Ill.		50
107	Sayre, Pa.	3	25
108	New York, N. Y.	1	25
109	Ellsworth, Pa.		50
116	Chisholm, Minn.		25
117	New York, N. Y.		50
120	Spangler, Pa.	2	25
121	Trenton, N. J.	16	40
123	Scranton, Pa.	4	50
126	Beaverdale, Pa.		75
127	Buffalo, N. Y		50
128	Lorain, O.	1	00
129	Sykesville, Pa.	4	50
130	Pittsburg, Pa.	1	25
132	McKeesport, Pa.	3	25
135	Smoke Run, Pa.	1	25
136	Carnegie, Pa.	1	75
140	Youngstown, O.		75
144	New York, N. Y.		75
147	Allentown, Pa.	2	00
148	California, Pa.		50
157	Donora, Pa.	2	50
169	Scranton, Pa.		
182	Dixonville, Pa.		50
188	Ginter, Pa.	1	00
197	Swoyers, Pa.	1	75
201	Whippany, N. J.		50
205	Emerald, Pa.		25
208	Kingston, Pa.		25
213	Bayonne, N. J.	1	13
222	MahanoyCity Pa	3	20
229	Scranton, Pa.	4	71
239	Philadelphia, Pa		
244	Bellefonte, Pa.	1	58

Разом $330.99

Зіставлене:

Прихід за Вересень есть 330.99
Готівка в кінцем місяця Серпня остала.......... 5,304.51
Разом прихід есть $5,635.50

Розхід

Платня Секретарів за Вересень с. р. есть 10.00
Готівка в кінцем Вересня с р. остає............ $5,625.50

Дм. Капітула, пред.
А. Шаршонь, касієр.
С. Ядловский, фін. секр.

— Як міліонери розводять ся? 8-го с. м. в Ню Сіті, Н. Й. перед судією Mills одержала міс Астор цїлковитий розвід по розправі, яка тревала не цїлу мінуту. Цїла розправа відбула ся в сей спосіб, що лоєр клієнтки вручив судії скаргу, сей кивнув головою, всьміхнув ся — і цїлковитий розвід був даний. Причини до розводу суть найглубшою тайною. Лишень відомо се, що панї Астор признав судія титулом алїментів марних 10 міліонів долярів. Розводячих ся зовсїм не було в судї.

— Трийцять днів без їдженя видержав один анґлійський лїкар. Через цїлий місяць одинокою єго поживою була дестильована вода. Мимо так довгого посту лїкар той чув ся здоровим, а за той час стратив на вазї 26 фунтів. Сим незвичайним пощенєм хоче він досьвідчити, як довго чоловік може жити без поживи.

— Крадїж в Ченстохові. Минувшого тижня донесли телеґрами, що злодії обікрали чудотворну Ікону Матери Божої в Ченстохові. Начальник слїдчого виділу у Варшаві оцїнив украдені предмети так: брилянтові корони 200.000 рублїв, перлова сукня 400.000 рублїв, вота 100.000 рублїв — разом 700.000 рублїв. Злодіїв до сего часу ще не найдено. Не від річи буде пригадати, що образ ченстоховської Матери Божої мав написати євангелист Лука. По упадку Єрусалиму образ около 330 р. був перевезений до Царгороду, цїсаревою Єленою. Византийський цїсар Никифор подарував образ руському князеви Львови а сей умістив його в княжівській церкві в Белзї. В часї нападу Белза татарська стріла попала в образ і від того лишив ся на нїм знак. Опісля в 1349 р. польський князь Владислав Опольский забрав образ з Белза помістив на „Ясній Горі“ в Ченстохові, де він находить ся до нинї. В часї довгих лїт сходило ся до чудотворного образу безлїч богомольцїв, навіть з пануючих домів і складали для Богоматери дорогі дари, т. зв. „вота“, котрих назбирало ся на кілька міліонів рублїв. Цїле те богацтво заманило до себе тепер злодіїв. Нинї наспіла вість, що злодії не могли позбути ся крадених річий, перебувають мабуть ще в Ченстохові. Кружить навіть поголоска, що розпочали потайки переговори з управою монастиря о зворот украдених річий за винагородою кількадесятьох тисяч рублїв. Вкрадені річи закопали недалеко монастиря.

ДЕ Є

Анна Беневят з Джорджів, пов. Лїско, Гал. Рік як в Америці і перебуває в Філядельфії. Хтоб про ню що знав, нехай повідомить:

Mary Benewiat,
109 E. 3-rd str.,, New York N. Y.

Русько-анґлїйський Таумач
„ТОВАРИШ“
ПІДРУЧНИК ДЛЯ НАУКИ АНҐЛІЙСЬК. МОВИ
Ся обємиста незвичайно практично уложена книжка є дїйсно одиноким товаришем і учителем для кождого Русина вАмерицї.В нїй найдете всї інформації і розмови, потрібні в щоденнім житю. — Сторін 256. Тверда оправа. Цїна 60 цнт. — Замовляти у:
ANDREW SAWKA
52 Greene Str., Jersey City, N. J.
— АҐЕНТАМ ЗНАЧНИЙ ОПУСТ. —

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Справоздане касове

„Рус. Нар. Союза" за місяць Вересень 1909 р.

Від.	Місцевість	$	ц.	Від.	Місцевість	$	ц
1	Shamokin, Pa.	311	26	104	Perth Amboy, N.J	93	81
2	Mont Carmel, Pa.	59	00	105	Nicetown, Pa.	13	84
3	Olyphant, Pa.	252	88	106	Chicago, Ill.	73	12
4	Jersey City, N. J.	58	85	107	Sayre, Pa.	53	42
5	Mt. Carmel, Pa.	77	50	108	New York, N. Y.	79	72
6	Brownsville, Pa.	106	00	109	Ellswoth, Pa.	40	24
7	McAdoo, Pa.	143	28	110	Leetsdale, Pa.	29	00
8	Elmira, N. Y.	42	57	111	Allegheny, Pa.	8	85
9	St. Clair, Pa.	99	45	113	New Florence, Pa.	44	64
10	Ansonia, Conn.	104	98	114	Dunmore, Pa.	42	65
11	Waterbury, Conn	31	00	115	New Philadelphia		
12	Yonkers, N. Y.	100	17		Pa.	31	00
13	Troy, N. Y.	25	57	116	Chisholm, Minn.	16	28
14	St. Louis, Mo.	101	86	117	New York, N. Y.	46	13
15	Buffalo, N. Y.	35	00	118	Pittsburg, Pa.	10	95
16	Lansford, Pa.	227	96	119	Latrobe, Pa.	36	00
17	West Pawlet, Vt.	31	00	120	Spangler, Pa.	53	09
18	Seymour Conn.	27	00	121	Trenton, N. J.	149	57
19	Priceburg, Pa.	69	99	122	Trenton, N. J.	57	14
20	Jessup, Pa.	65	46	123	Scranton, Pa.	212	79
21	Mayfield, Pa.	15	00	124	Ormrod, Pa.	50	55
22	Manown, Pa.	3	00	125	Chicago, Ill.	17	18
23	Homestead, Pa.	42	50	126	Beaver Dale, Pa.	37	00
24	Shamokin, Pa.	17	54	127	Buffalo, N. Y.	19	40
25	Trauger, Pa.	54	28	128	Lorain, O.	17	39
26	Belle Vernon, Pa.	32	00	129	Sykesville, Pa.	49	42
27	Glen Lyon, Pa.	57	42	130	Pittsburg, Pa.	25	27
28	Mahanoy Plane,			131	Buffalo, N. Y.	6	14
	Pa.	170	45	132	McKeesport, Pa.	39	24
29	Rhone, Pa.	37	52	133	Newark, N. J.	20	90
30	Breslau, Pa.	87	37	134	Ernest, Pa.	44	80
31	Eleanor, Pa.	39	00	135	Smoke Run, Pa.	140	87
32	Trauger, Pa.	50	00	136	Carnegie, Pa.	23	00
33	Northampton, Pa	238	39	137	West Seneca, NY.	11	00
34	Old Forge, Pa.	27	00	138	Philadelphia, Pa.	9	85
35	Whitney, Pa.	47	35	139	Oil City, Pa.	29	00
36	Scottdale, Pa.	41	00	140	Youngstown, O.	53	00
37	Chisholm, Minn.	70	36	141	Little Falls, N.Y.	30	13
38	Auburn, N. Y.	83	28	142	Elisabeth, N. J.	35	94
39	Syracuse, N. Y.	58	17	143	Windber, Pa.	56	00
40	Scranton, Pa.			144	New York, N. Y.	23	09
41	Westmoreland, Pa	33	42	145	Altoona, Pa.	18	00
42	Passaic, N. J.	71	27	146	McKees Rocks, Pa	32	00
43	Simpson, Pa.	36	00	147	Allentown, Pa.	38	86
44	Mt. Carmel, Pa.	12	00	148	California, Pa.	23	57
45	Philadelphia, Pa.	43	63	149	West Seneca N. Y.	24	00
46	Plymouth, Pa.	171	00	150	Pittsfield, Mass.	16	00
47	Ambridge, Pa.	73	38	151	Allentown, Pa.	4	99
48	McKeesport, Pa.	110	89	152	Homestead, Pa.	37	00
49	Powhatan, W.Va.	15	00	153	Berwick, Pa.	44	27
50	Desloge, Mo.	9	00	154	Dunmore, Pa.	30	35
51	Yatesboro, Pa.	38	00	155	Perth Amboy, N.J	16	84
52	Holyoke, Mass.	53	28	156	Sheffield, Pa.	15	45
53	Pittsburg, Pa.	209	26	157	Donora, Pa.	50	71
54	Terryville, Conn.	13	98	158	New Kensington,		
55	Carnegie, Pa.	81	42		Pa.	33	28
56	Allegheny Pa.	35	57	159	Herkimer, N. Y.	31	71
57	Cohoes, N. Y.	28	71	160	Jamaica, N. Y.	20	84
58	Ramey, Pa.	83	69	161	Tower City, Pa.	23	00
59	Leinsering, Pa.	43	49	162	Scranton, Pa.	61	55
60	Baltimore, Md.	12	26	163	Edmonton, Alta.	17	14
61	Dunlo, Pa.	91	57	164	North Hadley, Pa	19	03
62	Monessen, Pa.	93	57	165	Chicago, Ill.	55	73
63	Ford City, Pa.	75	00	166	Barnesboro, Pa.	49	14
64	Gradatim, Pa.	4	00	167	Cumbola, Pa.	17	71
65	Elizabeth, N. J.	107	01	168	Perth Amboy,		
66	New York, N. Y.	39	99		N. J.	14	56
67	Butler, Pa.	133	14	169	Scranton, Pa.	33	57
68	Ansonia, Conn.	12	57	170	Chauncey, Pa.	32	57
69	New York, N. Y.	33	09	171	Pittsburg, Pa.	23	52
70	Jersey City, N. J.	93	35	173	Cleveland, O.	20	57
71	FranklinFurnace,			174	Oxford Furnace,		
	N. J.	28	95		N. J.	38	50
72	Alden Sta., Pa.	76	14	175	Detroit, Mich.	13	21
73	Providence, R. I.	14	51	176	New Burgh, N. Y.	13	25
74	Granville, N. Y.	15	00	177	Vegreville, Alta.,		
75	Mt. Carmel, Pa.	26	00		Can.	8	00
76	Newark, N. J.	28	39	178	Manchester, N.H.	10	56
77	Yorkville, O.	18	75	179	St. Louis, Mo.	52	85
78	Minersville, Pa.	176	14	180	Scarbo, W. Va.	15	00
79	Meyersdale, Pa.	21	00	181	Manville, R. I.	9	35
80	Pleasant Valley,			182	Dixonville, Pa.	36	60
	Pa.	71	60	183	Sunderland Mass.	17	71
81	Baltimore, Md	19	00	184	Whiting, Ind.	45	00
82	New Alexandria,			185	Hazleton, Pa.		
	Pa.	202	14	186	McAdoo, Pa.	35	00
83	Carnegie, Pa.	10	42	187	Ford City, Pa.	21	30
84	Canonsburg, Pa.	56	48	188	Ginter, Pa.	38	44
85	Hazleton, Pa.	158	71	189	South Fork, Pa.	43	71
86	Olyphant, Pa.	69	00	190	Newark, N. J.	32	45
87	Lancaster, N. Y.	19	14	191	Troy, N. Y.	41	57
88	Cross Fork, Pa.	13	42	192	Herkimer, N. Y.	19	27
89	Simpson, Pa.	18	00	193	Red Star, W. Va.	10	00
90	Centralia, Pa.	20	57	194	Minneapolis, Min.	21	90
91	McKees Rocks, Pa	88	53	195	Peckskill, N. Y.	18	24
92	Taylor, Pa.	132	09	196	Whiting, Ind.	38	00
93	Newburgh, O.	15	00	197	Swoyers, Pa.	28	28
94	New Britain, Con.	50	65	198	Port Jerwis, N.Y.	46	77
95	Beavers Meadows			199	Whiting, Ind.	33	85
	Pa.	55	49	200	Syracuse, N. Y.	20	39
96	Pittsburg, Pa.	80	40	201	Whippany, N. J.	13	57
97	Marion Heights,			202	Auburn, N. Y.	28	95
	Pa.	17	15	203	Brooklyn, N. Y.	22	67
98	Shenandoah, Pa.	29	15	204	New York, N. Y.	17	05
99	Wilkes Barre Pa.	116	00	205	Emerald, Pa.	26	56
100	McKeesport, Pa.	22	56	206	Ambridge, Pa.	26	00
101	Canonsburg, Pa.	5	56	207	Jeanette, Pa.	66	42
102	Cleveland, O.	77	14	208	Kingston, Pa.	64	96
103	Export, Pa.	16	00	209	Carteret, N. J.	72	50

Від.	Місцевість	$	ц.	Від.	Місцевість	$	ц.
211	Stapleton, N. J.	18	55	236	Ambridge, Pa.	12	04
212	Cleveland, O.	19	00	237	Chester, Pa.	40	68
213	Bayonne, N. J.	18	20	238	New Alexandria, Pa.	11	89
214	McKees Rocks Pa	29	84	239	Philadelphia, Pa.	45	83
215	West Rutland, Vt	33	00	240	Portage, Pa.	16	15
216	Hazleton, Pa.	44	00	241	Newark, N. J.	11	40
217	Rochester, N. Y.	15	25	243	West Pullman, Ill.	10	84
219	Keokee, Va.	26	00	244	Bellefonte, Pa.	26	59
220	Brooklyn, N. Y.	13	42	245	Trenton, N. J.	33	55
221	Chicago, Ill.	28	58	246	Crompton, R. I.	10	38
222	Mahanoy City, Pa	62	30	247	Wilmington, Del.	19	47
223	PortBuckley, Pa.	54	36	248	Coatesville, Pa.	26	42
224	Belle Valley, O.	52	97	249	Nanticoke, Pa.	25	71
225	Desloge, Mo.	41	51	250	Pittsburg, Pa.	39	70
226	Hammond, Ind.	28	75	251	Cleveland, O.	27	10
227	Derry, Pa.	26	00	252	Northampton, Pa	21	27
228	St. Clair, Pa	17	92	253	Lopez, Pa.	36	71
229	Scranton, Pa.	106	22	254	New Britain, Con.	18	57
230	Monessen, Pa.	20	71	255	West Newton, Pa	32	12
231	Scranton, Pa.	43	06	256	Ronco, Pa.	18	24
233	Passaic, N. J.	50	86	257	Spring Valley, YN	10	42
234	Elizabethport, NJ	30	41	258	West End		
235	Rossford, O.	26	99		Pittsburg, Pa.	34	00

Звернено чек N° 1097 по В. Куривка від. 102 - - - - - - 1000.00

Прихід за Вересень есть с. р. $12,780.89

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.

Френку Ґроховськім, Emerald, Pa.	$500.00
Антонови Тимко, McAdoo, Pa.	500.00
Івані Трембач, McKees Rocks, Pa.	1000,00
Івані Динько Rossford, O.	1000.00
Федорі Бобурчак, Spangler, Pa.	150.00
Олексї Курцак, Buffalo, N. Y.	1000.00
Катеринї Вольф, Clevelond, O.	400.00
Аннї Гурстяк, Mt. Carmel, Pa.	400.00

Сир. Часть по бл. п.

Павлї Хомкович, Ansonia, Conn.	500.00
Павлї Униско, McKeesport, Pa.	400.00

Запомога для:

Марії Пиш, Ramey, Pa.	150.00
Катерини Замовчак, Scranton, Pa.	150.00
За Орґан Р. Н. Союза	1,189.40
Платня Гол. Уряду	190.00
Нагорода орґанїзаторів	77.06
Бонди Гол. Урядників	204.00
Відзнаки для членів Р. Н. Союза	800.00
Адмінїстрація Р. Н. Союза	163.21
Розхід за місяць Вересень с. р. есть	$8.773.67

Зіставлене:

Прихід за місяць Вересень с. р. есть	$12,780.89
Готівка з кін. Серпня остала	49,610.85
Весь дохід есть	$62,391.74
Розхід за місяць Вересень с. р. есть	8,773.67
Готівка з кін. Вересня остае	$53,618.07

З того:

Фонд сирітський виносить	$29,471.07
,, резервовий ,,	10,711.71
,, народний ,,	2,531.31
,, бідних ,,	3,311.31
,, розпорядимий ,,	7,592.67
Разом	$53,618.07

Д. Капітула предс.

А Шаршонь кас. С. Ядловський секр. фін

Вступайте в члени Р. Н. Союза в Америці. Союз платить 1000 долярів на цїле посмертне а 500 на половину.

Найлїпша нагода, яка коли небудь була, предкладає ся тепер Русинам в Америцї!

14-карат. золотий годинник, красно риті окладинки (женський або мужеський), з двома окладинками, високої вартости, американський осередок, виповнений дорогим камінем, ґарантований на 15 лїт, вартости 14 долярів.

14-каратовий золотий ланцушок, ґарантований на 3 лїта.

14-каратовий золотий перстень (з Вашим іменем) ґарантований на 3 лїта.

Цїна тих 3. предметів витосить 18 дол. 25 цнт. з написею на окладинцї на кождім годиннику „Памятка з Америки" подібно як на ілюстрації.

Пришлїть нам 4 доляри 74ц. за всї три повисші предмети.

Наколиб всї ті предмети не були такі, як тут описано, то зверніть їх нам, а ми звернемо Вам гроші. Сю низьку цїну, яку даємо тепер, даємо тілько на перший Ваш ордер, щоби Ви лїпше познакомили ся з нами. Пришлїть нам 24 цнт. наперед (почтовими марками по 2 цнт.), а решту 4 дол. 50 цнт. заплатите на експресовім офісї, наколи всї річи припадуть Вам до вподоби і коли переглянете їх. Ви можете дуже легко продати їх за три рази більшу цїну як Ви нам платите. — За 6 годинників, 6 ланцушків і 6 перстенїв 25 дол., 1 дол. наперед, а решту 24 дол. C. O. D. на експресовім офісї по огляненю річей.

Agents Wholesale Watch Co.,
190 West Broadway, Dep't 52, NEW YORK, N. Y.

✳ ROSE'S IMPROVED ANTISEPTIC CATARRH JELLY ✳

Guaranted by The Rose M'f'g Co under the Food and Drugs Act, June 30, 1906 Serial No. 25104

Катар жолудка є часто взятий хибно за нетравлене.

ЗАРОДОК катаровий затроює носові переводи, входить до горла а опісля до жолудка, втягаючи за собою зародки, через що повстає слабість. Правильний рух здорового жолудка устає. Корм не може бути нї стравлений нї з'ужитий. Замісто усунути причину, лікарі стараютъ ся штучним способом привернути природне дїланє жолудка, а не стараютъ ся усунути ті зародки, вигоїти дїткнену часть або повздержати всї неправильности.— Розого Антісептичний Плин проти Катару є правдивим домашним ліком, зовсїм відмінним своїм виробом від всїх других того рода ліків дотепер існуючих. — Є се сильний слизистий плин, привертаючий скоро силу і житевість. Кождого рода катар може бути вилїчений єсли уживає ся сего успокоюючого, гоючого средства.— 15.000.000 штук спродано а 50.000 аптикарів продає єго.

—— Немає в собі жадної кокаїни, анї нїяких шкідливих домішок. ——

Розого Антісептичний Плин проти Катару вбиває мікроби сейчас. Його дїланє на слезову оболону є антісептичне, а що складаєсь з многих гоючих складників, сповняє свою річ належно, недопускаючи до шireня ся зарази, гоїть заражену часть і усуває катарове затруте. Природа робить решту. — Розого Антісептичний Плин проти Катару може бути також ужитий в слїдуючих слабостях, як: Укушене пчолою, овадом, попарене, вколене їдовитою ростиною, скалїчене барбером, здвигнене, попукане скіри, звихнене складів руки, попарене, відморожене, укушеня комарів, сїдане ся рук, тасємець (робаки), загнїтниця, всякі рани, попарене голови, чираки, опалене сонцем, ятреня (роплене), попукане губ. -- Пішлїть 2-центову почтову марку, а дістанете даром один кусок на пробу. Здивуєтесь і втїшитесь ним. Він усуне Вам сейчас катар носовий і заохотить Вас до дальшого уживаня його. Пишіть по него сейчас. -- Цїна 25 центів за один пакетик.

ВИРОБЛЯЄ
THE ROSE M'F'G. CO.
333 JAY STREET, BROOKLYN, N. Y.

ПОЗІР!
На другий тиждень буде в сїм місцї щось дуже цїкавого.

ОГОЛОШЕНЄ

В неділю дня 21-го Новембра с. р. обходити-ме Руска Громада Церковна при Chestnut str. YONKERS, N. Y. не тільки храмовий празник свого Патрона сьв. Арх. Михаїла, але і десять лїтний ювилей заснованя парохії. На тоє так радісне Сьвято зволять ласкаво прибути до Yonkers і Наш Архиєрей, Їх Преосьвященьство: Сотер, а то дня 20-го с. м. в суботу, о год. 4. по полудни.

Подаючи се до відома всім до-окресним Сусїдам, маємо честь запросити Вас, Чесні Братя і Сестри, Русини Греко-кат. до ласкавої участи в згаданім торжестві. Комітет парохіяльний.

Церкви сьв. Арх. Михаїла в Yonkers, N. Y.

Порядок Богослужень:

Субота: год. 7-а велика Вечірня з Літією і Наука; Акафпст, Мироване.

Неділя: год. 8. рано: Утреня і слухане сьв. сповіди. Год. 9. рано: 1-а Служба Божа і сьв. сповід. Год. 10. рано: Архиєрейска Сл. Б. і проповідь.

Обхід і благословеніє Найсьв. Дарами.

Панахида за всїх усопших Парохіян і Членів Брацтва імени сьв. Арх. Михаїла.

YOUNGSTOWN, O. бр. сьв. Ар. Михаїла від. 140 подає до загальної відомости, що мітинґ відбуде ся 14. падолиста зараз по Службі Божій під ч. 522 W. Rayen Ave. Взиває ся всїх членів щоби явили ся на тім мітинґу.

Ілько Сушко предс.,
Іван Фик кас.,
Йосиф Присташ секр.

6161

ОГОЛОШЕНЄ.

Потрібно сейчас дякоучителя: Вимагає ся від него:

1) Точного знаня сьпіву церковного і уставу. 2) Заложеня хору і провадженя школи вечірнї в руськім язицї. Платня $35.00 помешкане і доходи. Кандидати на сесю посаду надішлють просьбу поперту документами, (сьвідоцтвами) при долученю марки почтової на відповідь.

Голоситись на адресу:
Rev. V. S. Hyvnak,
Box 182, Ramey, Pa.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

відбуде ся 20-го с. м. заходом бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 18 Р. Н. Союза в Concordia Hall, (3-rd str.) Seymour, Conn. Початок о 5-ій годинї з вечера. Вступ 25 ц. від особи. На бали буде приниматися нових членів до Бр. і Р. Н. Союза від 16 до 25 лїт без вступного, а від 25—35 за половину вступного. За забаву ручить

Балевий Комітет.

Користна праця для кождого!

Пошукуємо чесних людий до розповсюдненя нашого краєвого тютюну за сталою винагородою $18.00 тижнево. Ся праця єсть дуже поплат-на і легка для кождого Русина. В кождій місцевости знаходить ся много робітників, котрі б хотїли такого тютюну, який курилиу своїй вітчинї. Отже ми кождому дамо до розпродажи власне такий тютюн і його працю коло розпродажи совістно винагородимо.

Пишіть сейчас по близші інформації і прібки тютюну, котрі висилаємо даром — залучаючи 2 ц. марку на пересилку — до

Russian Tobacco Co.
132 Nassau St., Room 301, Dept. 8,
New York, N. Y. 11-6

Россійсько-Американська Лінія.
Одинока без пересїданя лїнія поміж Росією а Америкою.

Почтові пароходи.

Пароход „Бірма" — жовтня 2-го 1909.
Двошрубовий пароход „Россія" — листопада 6-го 1909.

Ті, що їдуть в кабінах суть увільнені від оглядин в Кестлґарден і висїдають впрост в порті, єсли они зістали оглянені через лїкарів і урядників на шифі.

Цїни умірковані.

За близшими інформаціями звертати ся до:

A. Johnson & Co.,
Gen. Pass. Agent,
з. 27 Broadway,
NEW YORK, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВИ „СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.

Іх Преосьвященство Стефан Сотер Ортинский, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут Кульчицький, Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
Андр. Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чеґін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, 816 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Антін Цурковський 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
К. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke Mass.

Головна Канцелярія Р. Н. Союза знаходить ся під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Руский Народний Союз" — Принимая членів до 45 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А" (ціле посмертне) $1000.00.

В разі смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий, ніг або рук $1000.00,

б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Єсли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатисє також до братства, яке належить до Союза.

ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що всї гроші належні до Р. Н. Союза, посилає ся так: на money order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний Секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский, Голов. Секретар.

Посмертні вісти

Войтко Іван, член Р. Н. Союза, від. 82 New Alexandria, Pa. помер 24 червня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Рудинка, пов. Ліско.

Федьо Николай, член Р. Н. Союза від. 171 Pittsburg, Pa. помер 9. вересня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Боско, пов. Сянок.

Дурдела Михаліна жена Иосифа члена Р. Н. Союза в. 81. Baltimore, Md. померла 26-го жовтня с. р.

Бакош Марія, жена Петра члена Р. Н. Союза від. 5. Mt. Carmel, Pa. померла 16. жовтня с. р.

Гуль Яків, член Р. Н. Союза від. 3. Olyphant, Pa. помер 14. жовтня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Липя. пов. Березів.

Гохман Френк, член Р. Н. Союза від. 53. Pittsburg, Pa. помер 25. жовтня с. р. Небіщик походив з Росії, села Зкузава, пов. Ріпін.

Вічная память.

Ч. 858. **КВІТ** $100.00
на сто долярів, котрі п. Осиф Дзяба відобрав як надзвичайну запомогу по причині невиліченої слабости з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Coal Dale, Pa. 10. февр. 1909.
Осиф Дзяба.
Свідки:
Стефан Тхір,
Іван Полянський.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 16.
Леон Моніта предс.,
Іван Полянський секр.

Ч. 965. **КВІТ** $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Юрко Беґала отримав як посмертну запомогу по жені Марії з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Lansford, Pa. 13. Юнія 1909.
Юрий Беґала.
Свідки:
Анд. Марушчак,
Сидор Скавлош.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 16.
Леон Моніта предс.,
Іван Полянський секр.

Ч. 987. **КВІТ** $1000.00
на тисяч долярів, котрі п. Фридерика Аньоловска отримала як посмертну запомогу по мужу Осифі з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Lansford, Pa. 14. Юлія 1909.
Фридерика Аньоловска.
Свідки:
J. A. Quinn,
Мих. Пиг.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 16.
Леон Моніта предс.,
Іван Полянський секр.

Ч. 1030. **КВІТ** $300.00
на триста долярів, котрі п. Іоан Онушканич отримав як посмертну запомогу по браті Онуфрію з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Щавне 17-го липня 1909.
Іван Онушканич.
Свідки:
Іван Матіюв,
Прокоп Муха.

Ч. 1060. **КВІТ** $160.00
на сто шістдесять долярів, котрі п. Яцко Грицко отримав як посмертну запомогу по Івані Грицку з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Височани 10. жовтня 1909.
Яцко Грицко.
Свідки:
Іван Качала,
Яков Секелик.
В моєй присутности підписали свідки сей квіт, мої парохіяне із дочерного села Волочани.
Гр. кат. Уряд парохіяльний Полонна 10/10 1909.
Сьвящ. Влад. Заяць гр. кат. парох міст.

Ч. 1086. **КВІТ** $144.00
на сто сорок чотири долярів, котрі місцевий уряд братства отримав як посмертну запомогу по Михаїлі Немеш з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Export, Pa. 18. Октобра 1909.
Василь Чупа.
Свідки:
Мих. Чупа,
Мпх. Павлишинець.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число 103.
Федор Бабач предс.,
Василь Чуйка секр.

Ч. 1090. **КВІТ** $600.00
на шість сот долярів, котрі п. Анесія Самуляк отримала як посмертну запомогу по Марку з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
New York, N. Y. 1909.
Анесія Самуляк.
Свідки:
Теодор Мараз,
Петро Чорний.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 144.
Лев Угорчак предс.,
Ів. Коцкій секр.

Ч. 1095. **КВІТ** $1000.00
на тисяч долярів, котрі п. Йоанна Плаcконь отримала як посмертну запомогу по Стефані з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Изби 20. Октобра 1909.
Йоанна Пласконь.
Свідки:
Мимитрій Хиляк,
Лев Криницкий.
Перед гр. к. Чином приходским Изби дня 20. Октобра 1909.
Димитрий Хиляк парох.

Ч. 1096. **КВІТ** $200.00
на двіста долярів, котрі п. Михаїл Пех отримав як надзвичайну запомогу за утрату руки з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Lansford, Pa. 15. Октобра 1909.
Михаїл Пех.
Свідки:
Леон Моніта,
Петро Гарбера.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 16.
Леон Моніта предс.,
Іван Полянський секр.

Ч. 1109 **КВІТ** $500.00
на пятьсот долярів, котрі опікунка п. Текля Хомкович отримала як часть сир. з посмертної запомоги по Павлі Хомкович з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Ansonia, Conn. Окт. 25. 1909
Текля Хомкович.
Свідки:
Charles C. Ford,
Василь Глива.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 10.
Ф. Бодонь предс.,
Клянцко Афтанас секр.

Рух
в відділах Р. Н. Союза.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Володимира, від. 162. Р. Н. Союза подає до відомости, що мітинґ відбуде ся дня 21. листопада 1909 в церковний гали зараз по Службі Божій. Каждий член обовязаний на сей мітинґ явити ся і свої залеглі довги вирівнати. На місячнім мітинґу з дня 17-го жовт. 1909. запала слідуюча ухвала: „котрий член не явить ся на мітинґ, заплатить 25 ц. кари.
Іван Богуцкий секр.

PORT BUCKLEY, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. подає до відомости, що нових членів в вікі від 16 до 25 літ буде принимати без вступного, а від 26 до 40 літ за половину вступного протягом двох місяців: жовтень і листопад. Тому каждий Русин повинен скористати з нагоди і приступити на мітинґ, який відбуде ся 17-го жовтня с. р.
Ст. Запоточний секр.

TERRYVILLE CONN. бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 54 подає до загального відома, що буде принимати нових членів без вступного до братства, а до Р. Н. Союза після статутів в місяци жовтни і листопаді. Просимо всїх братів Русинів з Терви прийти на ті два мітинґи і приступити як найчисленнійше в члени.
М. Бобик прд.,
Ф. Лига кас.,
Юрий Ціхонь секр.

ELIZABETHPORT, N. J. бр. сьв. Арх. Мих. від. 142 подає до загального відома, що в місяцях падолисті і грудню буде принимати ся нових членів до братства без вступного.
С. Байтал секр.

BUTLER, PA. бр. сьв. Арх. Мих. від. 67. подає до відомости, що дня 21-го новембра відбуде ся річний мітинґ. Початок о 1-ій год. по полудни в гали під церквою, Пірс стріт в Бутлер, Па Справоздане касове і вибір нового уряду. Каждий член безуслівно мусить явити ся і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі зістане виключений з братства і Р. Н. Союза. Неявившийся член на річний мітинґ заплатить 50 цт. а урядник 1 дол. кари. Нових членів в місяцю Новембри буде принимати ся без вступного.
Грнг. Павук предс.,
Іван Бунґар кас.,
Стеф. Коґутанич секр.

TRENTON, N. J. бр. сьв. Ап. Петра і Павла подає до відомости що мітинґи відбувають ся в 3-ту неділю по першім в Ганчак гали під ч. 1893 Broad str. Піврічний мітинґ відбуде ся 21-го листопада о годині 2-ій по полудни. Всї члени мають явити ся. Неявивший ся член підлягає карі 50 цт. урядник 1 дол.
П. Черкас предс.,
П. Вірган кас.,
Г. Собко секр.

BAYONNE CITY, N. J. бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 213. подає до відомости, що річний мітинґ відбуде ся дня 16. листопада. Початок о год. 7:30 вечером. Справоздане касове і вибір нового уряду. В місяцях листопаді і грудни буде принимати ся нових членів до братства без вступного, а до Р. Н. Союза зі вступним після статута. Член не явивший ся на мітинґ заплатить 50 ц. кари а урядник доляра.
Павло Гаврилів секр.
436 Ave C. Bayonne, N. J.

NORTHAMPTON, PA. брат. Успенія Пресьв. Богор., від. Р. Н. С. 33 подає до відома, що річний мітинґ відбуде ся 28 падолиста; каждий член мусить явити ся, неявивший ся буде караний після статутів. На тім мітинґу буде вибирати ся нових урядників.
Теодор Федько предс.,
Михаїл Чепеляк кас.,
Тарас Коноцкий секр.

KINGSTON, PA. бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 208. подає до відома всїм своїм членам, що дня 21-го с. м. відбуде ся посьвячене прапора, патрона братства. Кождий член під карою 1 дол. мусить явити ся в означений день о год. 8-ій з рана до церкви та принести зі собою 50 цт. Просимо звертати ся увагу членів, щоби точно придержували ся статутів Р. Н. Союза, тому мусять точно платити всї свої належитости бо в противнім разі зістане виключений.
М. Манкович секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. Василія Великого, від. 168. подає до відомости всїм своїм членам, що дня 14. листопада відбуде ся піврічний мітинґ. Початок о 2-ій годині по полудни в гали Massopust Буде ся принимати в місяци листопаді нових членів без вступного до бр. і до Р. Н. Союза. Котрий член не явить ся на тім мітинґу заплатить 50 цнт. а урядник 1 дол. кари.
І. Стек предс.,
Гр. Клим секр.

McKEES ROCKS, PA. бр. сьв. Ап. П. і П. від. 146 Р. Н. Союз подає до загальної відомости всїм своїм членам, що річний мітинґ відбуде ся дня 21. падолиста с. р. На тої мітинґ має явити ся. Пів річний мітинґ відбуде ся всї свої належитости, бо в противнім разі буде виключений з братства і Р. Н. Союза.
Ст. Блажовский предс.,
Іван Фаль секр.,
Ю. Шорек кас.

JEANETTE, PA. бр. сьв. Дим. від. 207. подає до загального відома, що 14-го листопада відбуде ся річний мітинґ в новій гали на 4-ій ул. Початок о год. 1-ій по пол. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кождий член безуслівно мусить явити ся і вирівнати всї свої залеглости бо в противнім разі зістане виключений з Р. Н. Союза і з братства. Неявивший ся член заплатить 1 дол. а урядник 1.50 дол. кари.
Мих. Клим предс.,
Мих. Шандрович секр.

NEW FLORENCE, PA. бр. сьв. Вас. від. 113 подає до загального відома, що дня 18-го листопада с. р. відбуде ся річний мітинґ. Вибір нового уряду і справоздане касове. Явити ся мають всї члени безуслівно. Неявивший ся член заплатить 1 д., а урядник 1.50 кари.
В. Хохла пр.,
А. Ґеферт скр.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв. Володимира, від. 108. подає до відомости своїм членам, що він річний мітинґ відбуде ся 13-го Novembra під ч. 167 E. 4. st. Мітинґ розпічне ся точно пів до девятої вечер. Просить ся, щоби всї члени явили ся, бо суть важні справи до полагодження.
Гр. Черкас секр.

HOLYOKE, MASS. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 52 взиває всїх своїх членів, щоби каждий вирівнав свої залеглости на слідуючім мітинґу т. є. 21 Nov. бо в противнім разі буде виключений з Братства і Р. Н. Союза.
Член хотяйби з найменьшим довгом не буде мав права до голосовання при виборі нового братського уряду на річнім засїданю, котре відбуде ся на дни 5. Децембра с. р.
Григ. Гр. Приступа секр.

WILKES BARRE, PA. бр. сьв. О. Ник. подає до загального відома, що дня 15-го листопада відбуде ся річний мітинґ. Початок о 7-ій з вечера в гали Ґерінгер на N. Main st. Wilkes Barre, Pa. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кождий член безуслівно мусить явити ся і вирівнати всї свої залеглости, бо в противнім разі зістане виключений з бр. і Р. Н. Союза. Неявивший ся член заплатить 50 цт. а урядник 1 дол. кари.
Гн. Музика пр.,
Ант. Шкробак кас.,
М. Шкробак секр.

BROOKLYN, N. Y., Товариство „Днїстер" від. Р. Н. С. 220 подає до загальної відомости, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий комітет:
Мих. Куріца пр., Петро Олексів кас., Іван Зазуляк ф. скр., Гр. Зазуляк пр. скр., Йосиф Каспрович з. пр., С. Сімків з. кас., Іван Ганачівский і Іван Макар контр. книжок, Василь Костишин і Ів. Виличко надз. хорих, В. Кінчин госп. міст. галї.
Мітинґи відбувають ся в кожду другу пятницю по першім в „Victoria Hall, 114 Manhattan Ave. cor Clay str., Brooklyn. Слідуючий мітинґ припадає на 12. Новембра.
Мих. Куріца предс.,
Іван Зазуляк секр.

ST. LOUIS, MO. бр. сьв. Ар. Михаїла, від. 14. повідомляє всїх членів, що в неділю, 21. Новембра буде братство обходити празник свого патрона. Кождий член має явити ся в церковній галї о пів до десятої рано з відзнакою братскою. Котрий не появить ся а не занятий буде в роботї, або яким важним интересом, то без жадної вимови заплатить 50 цент. кари. Так само заплатить кару той член, котрий не принесе з собою відзнаку або прийде за пізно. По Службі Божій відбуде ся мітинґ на якім буде принимати ся нових членів до братства без вступного, а до „Союза" після статутів.
Ал. Валевский пр.,
Мих. Рндзик кас.,
Григ. Копча секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Просьвіта", від. 204 Р. Н. С. подає до відомости своїм членам, що дня 20. листопада відбуде ся місячний мітинґ точно о год. 8. вечером в галі 46 Ave. В. Кождий член безуслівно мусить явити ся і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі зістане виключений з товариства і Р. Н. Союза. Неявивший ся член заплатить кару після статута. Нових членів в місяцю листопаді буде принимати ся без вступного а до Р. Н. Союза після статута.
О. Шеремета секр.

TAYLOR, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 92. подає до загальної відомости, що буде принимати нових членів до брат. без вступного в місяцю Листопаді і Грудню. Мітинґи відбувають ся дня 21. Листопада і 19 Грудня в гали Jones Hale Grow st.
Й. Сенюк секр.

ВІД ДИРЕКЦІЇ „РИЗНИЦІ" В SHENANDOAH, PA.

В Шенандоа, Па. заложено при церкві сьв. Михаїла велику торговлю церковними річами під назвою

„РИЗНИЦЯ".

„Ризниця" містить ся в старій церкви на W. Centre St., а побіч готових річей, як фелонів, евангелій, стихарів, чаш і т. д. буде також робитися на замовлене; також ріжнородне сьвітло церковне на складі.

Просимо в каждому случаю удавати ся до „Ризниці" в Shenandoah, Pa. Цінники вишлемо до всїх парохій в короткім часї.

Адреса:
„Ryznycia"
114 Chestnut Str.,
Shenandoah, Pa.

37—

ПОТРІБНО СЕЙЧАС

старшої жінки до ведення дому сьвященника. Зголошення приймає редакция „Свободи."

РУСИНИ! Спомагайте своїх Русинів. — Посилайте гроші до краю, купуйте шифкарти в Руській спілці RUTHENIAN EXCHANGE CO., 184 HUDSON STR., NEW YORK. Удавайтесь також до неї в справах ґрунтових і військових, котрі ся Спілка точно виконує.

В місяцю Октобрі 1909 р. приступили слідуючі члени до Р. Н. Союзу.

В. 1. Страхоцкий Теодор, Хавик Михаїл.

В. 3. Цар Стефан, Жиньский Михайло, Дудик Ілько, Кешельовский Іван, Клапач Марія, Мусяв Осиф, Пірнак Василь дт.

В. 5. Цишнай Йосиф, Гатрак Йосиф.

В. 6. Іляшевич Андрей.

В. 9. Цєтиній Гуриньо, Бенда Семан, Тилич Петро дит.

В. 12. Мерена Ева.

В. 14. Хань Іван.

В. 16. Когут Іван, Ґрунза Іван.

В. 19. Телех Іван.

В. 19. Барняк Марія дит.

В. 20 Ґрешко Іван.

В. 23. Чубінька Михайло, Мілян Стефан, Югас Михайло, Піда Іван.

В. 28. Бартнік Франко.

В. 29. Сич Адам, Шафран Михайло.

В. 33. Чепеляк Федьо, Пельц Петро, Куч Стах, Кузьма Семко; Ґула Іван, Фецько Юлія, Фецько Мраія, Фецько Анна діт.

В. 35. Смоляк Микита.

В. 37. Більо Евка, Кирик Іван, Мациньский Михайло, Сосняк Іван, Більо Стефан.

В. 39. Беднар Войтко.

В. 42. Юзвак Володимир дит.

В. 43. Ізбяньский Іван дит.

В. 45. Папєльчак Николай, Маньків Григорий.

В. 47. Лесак Федор, Нижанкович Анна дит.

В. 54. Ґромосяк Григорий, Гурей Семан, Ґромосяк Юрий.

В. 55. Збалишин Гриць, Рак Никола дит.

В. 58. Макар Петро, Макар Федор, Лаврівский Іван, Філь Николай, Ґурак Михайло, Дяків Кася, Новаковска Марія, Новаковский Людвик, Токарчик Дмитро.

В. 59. Шаль Андрей.

В. 61. Петрек Юрко Ондечко, Петрек Михайло Пошко.

В. 62. Стислий Михайло, Стефанович Никола, Заходник Афтаназий; Лешко Ольга, Воробель Михайло, Нестор Ів. діти

В. 65. Гудак Іван, Савкулич Юрко, Качуряк Йосиф, Тиньо Юрко.

В. 69. Бобецкий Іван, Стоєкевич Григорий.

В. 70. Лабовский Теодозій, Петрина Анна діти.

В. 71. Дулебар Михайло, Матушевский Теофіль.

В. 73. Микита Гавриїл.

В. 80. Шаротпй Кароль.

В. 82. Драбик Антін, Сподарик Стефан, Мельник Петро.

В. 83. Куземко Катерина.

В. 91. Кузіньский Іван, Федина Теодор, Шпур Ірєней, Секула Михаїл, Завіньский, Шабатура Григорий.

В. 92. Бачиньский Антоній, Гринь Марія, Іванців Ольга, Гайдук Марія, Гайдук Петро, Гайдук Стефан, Гайдук Василь, Іванкевич Зофія, Кравчук Іван діти.

В. 94. Суски Йосиф.

В. 95. Добровольский Миколай.

В. 96. Гавриляк Іван, Чехар Василь, Бараник Мих. дит.

В. 98. Ґурняк Іван.

В. 99. Карпів Гриць, Чипраниц Йосиф, Чичерский Лесько, Іванчук Михайло, Фітяк Мих.

В. 106. Блідий Михаїл, Москалик Николай, Лазука Йосиф, Негребецкий Дмитро, Романчак Стефан.

В. 109. Шиманьский Франко.

В. 113. Бобер Михайло.

В. 114. Мазурич Ілько.

В. 118. Пільгуй Ева.

В. 120. Тиханский Олекса, Кекляк Асафат.

В. 121. Куцкар бван, Куцкар Марія, Цапік Семан діти.

В. 123. Маслий Павло, Ячура Іван, Хавтур Петро, Проценик Павло, Матвіїв Семко, Тернович Савка.

В. 127. Ребізант Андрей, Блакита Михайло, Майцош Евстахій, Жук Петро, Кушка Теодор, Приставский Петро, Бурштиньский. Прислівский Стефан, Грицик Юрко, Бумбар Ілько, Ґах Іван, Лашин Андрей, Дідух Константин, Форостій Василь.

В. 129. Шута Федор, Ірат Йосиф, Ґузий Ілько.

В. 132. Скочиляс Іван.

В. 134. Кардашинець Михайло, Шпонтак Михаїл, Конаба Михайло.

В. 135. Стахурский Василь, Шалапаша Теодора, Коваль Гр.

В. 136. Мазурек Томко.

В. 139. Ґерлах Петро.

В. 147. Ястисомб Рудольф, Собчак Іван, Стшалєцкий Іван, Дзедзіц Станїслав.

В. 149. Гурима Юрко, Солтис Василь, Зайковский Йосиф, Піцюра Николай.

В. 152. Начирний Михайло, Андрусейко Петро.

В. 154. Ферко Михайло.

В. 159. Синишин Володимир.

В. 162. Демкович Михайло, Холявка Іван.

В. 165. Лисик Адам, Ґрод Андрей.

В. 166. Стець Михайло.

В. 170. Паньків Микола, Сіма Андрей, Микитин Іван.

В. 171. Морозко Петро, Негребецкий Антін.

В. 171. Патуляк Петро, Жинчак Филимон.

В. 175 Набрежний Никола.

В. 179. Мартиняк Іван, Микша Станїслав.

В. 182. Андрусишин Никола, Древецкий Дмитро, Камар Никола, Анасєвич Теодор, Грицик Ілько, Бялобродка Теодор, Залєвский Йосиф дит.

В. 187. Цєплий Йосиф.

В. 188. Ґондур Юрко, Бунґа Текля, Семків Дмитро.

В. 193. Чохрій Павло, Покрифка Антоній.

В. 194. Савіцкий Антоній, Білиньский Володимир.

В. 195. Спін Іван.

В. 198. Білик Андрей, Терлич Іван, Юськів Теодозий, Кориляк Іван, Сафін Олекса, Гнатейко Дмитро.

В. 199. Галайчик Марія, Мізічко Марія.

В. 204. Смоляк Іван.

В. 207. Опар Андрей, Цапар Андрей, Сидор Іван, Бурачевский Мартин, Оріх Григорий.

В. 208. Цапар Стефан.

В. 209. Ґінда Андрей, Ґінда Михайло.

В. 213. Навроцкий Федь.

В. 215. Марґіта Юрий.

В. 221. Камінецкий Теодор.

В. 222. Малєсєвич Дмитро.

В. 223. Федоришин Іван, Запоточний Михаїл.

В. 224. Гадик Федор.

В. 225. Пушій Григорий, Пігут Іван, Краль Юрко.

В. 226. Карась Василь.

В. 228. Бак Анна.

В. 229. Блашко Петро, Ґураль Михаїл, Летник Петро.

В. 231. Андрейчак Ева.

В. 234. Маковский Семан.

В. 235. Ґвоздь Семан.

В. 236. Оравець Юлія.

В. 238. Кравець Ева, Павлюк Марія.

В. 244. Матїк, Бендза Іван.

В. 245. Бойко Яцко, Чехут Андрей.

В. 246. Якимець Григорий.

В. 250. Корпан Павло, Теро Андрей.

В. 251. Почаньский Теодор, Сірахман Олекса.

В. 254. Ґалайця Йосиф, Стецьс Іван.

В. 255. Ковальчук Сенько, Лесик Петро.

В. 258. Карпа Семко, Афтанас Петро, Несторівский Теодор, Коштовский Антоній, Курись Григорий, Федак Михайло, Курись Андрей, Афтанас Йосиф, Берберек Никола, Коштовский Андрей, Мудрик Петро, Коляся Петро, Федак Петро, Шпик Андрей, Троян Михайло.

Теод. Лабовский
Гол. Рекорд. Секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

БАЛЬ
В PERTH AMBOY, N. J.

Дня 23. Нов. с. р. в вівторок відбуде ся Баль парохіяльний на дохід галицької Церкви Успенія Пр. Д. Марії. Перед балем місцевий кружок драматичний відограє веселе представлене театральне:

„МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ".

Галя п. Нікодима ч. 756 State st. Початок о г. 7.30 веч. точно.

Приходіть Братя Русини так місцеві як і замісцеві, а перед надходячим постом забавите ся знаменито а на представленю усьмієте ся до волї.

Всїх щиро-сердечно запрашає
Комітет церковний.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Комітет шкільний на дохід Руської школи на горі міста в Ню Йорку в суботу, дня 20. листопада 1909, в Гали п. Мигалика, число 1341 межи 71 а 72 ул.

в НЮ ЙОРКУ.

Початок о годині 7-ій вечером. Вступ від особи 25 центів з гетчеком.

На сей баль запрошує ся всїх чесних Русинів так з Ню Йорку як і околиці тим більше, що сей баль не буде ані на дохід братства, ані ніяких людей визискувачів, але на добре діло, на школу.

Бара своя тож і буде ся при чім забавити.

Комітет.

ВЕЛИКИЙ ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ

відбуде ся 25-го Новембра в McKEESPORT, PA.

в німецькій гали (German Militar Hall) при White Str. на дохід гр. кат. церкви сьв. Ів. Крестителя. Музика знаменита, буфет добірний. Вступ: мущини або пара: муж і жена 50 цнт., женщини самотні 25 цнт. Початок точно о 7-ій год. вечером. Забава потреває до раня. Запрашає ся всїх Русинів місцевих і з доокола личних плєйзів. Перед запустами добра нагода забавитись.

Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює брат. сьв. Фльора і Лавра в ПІТСБУРҐУ

в Гали „Просьвіти" на 7-ій улици дня 25. Новембра в четвер на Thanksgiving Day. Початок о 4-ій годині пополудни. Вступ від пари 50 центів, сама жена 25 цт.

Запрашаємо всїх чесних Русинів.

Рада Братства:
Теод. Гут, пр.
Дашинець, кас.
И. Кульчицкий, с.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство сьв. Арх. Мих. від. 142 в суботу. дня 27-го падолиста 1909 р. в гали д. Й. Чурчака (J. Ciurczak) на розі South Park & Front Str., Elizabethport, N. J.

Початок о год. 4-ій пополудни. Музика знаменита. Вступ для мущин 25 цт., для женщин безплатно. Всїх сердечно запрошує

Комітет.

ВЕЛИКИЙ ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ

на дохід руської гр. кат. церкви сьв. Ап. Петра і П. в JERSEY CITY, N. J. відбуде ся на Thanksgiving Day дня 25. листопада в Elks Assembly Hall, 188 Grand Str. Початок о год. 2-ій з полудня. Грати буде славна руська оркестра.

О добрі напитки і сьвіжі перекуски постарає ся бальовий комітет.

Незабувайте, що се буде послідний день мясниць перед наближаючим ся постом.

Вступ 25 цнт.

Всїх Русинів і Русинок з Джерзі Сіти і околиці запрашає усердно

Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ З ПРЕДСТАВЛЕНЄМ

уряджує братство сьв. Володимира від. Р. Н. С. 162 в Scranton, Pa. дня 25-го падолиста с. р. (на Thanksgiving Day) в Мюзик гали 213 Lackawanna Avenue., Scranton, Pa.

Початок балю о год. 12-ій в полудне. Вечером відограють члени „Читальні ім. Мир. Січинського" театральну штуку

„ІЩКО СВАТ".

Початок представленя о год. 8-ій вечером. — Вступ на баль і представлене 50, 35 і 25 цт.

Просить ся Русинів Скрентоньских і з околиці о численну участь.

Комітет.

ВЕЛИВИЙ БАЛЬ ВРАЗ З ПРЕДСТАВЛЕНЄМ

уряджує братство сьв. Арх. Михаїла, від. 209 Р. Н. Союза дня 22-го листопада с. р. в гали п. Кіша в Carteret, N. J. Початок о год. 6-ій вечером. Вступ: мущина 25 цнт., дівчата даром. Запрашає усїх як найсердечнїйше

Комітет.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ

устроює брацтво сьв. Володимира, ч. 65 в Elizabeth, N. J. на дни 13-го листопада с. р. в гали Сінґера, Елизабет, Н. Дж. Початок о год. 5-ій вечером. Вступ 25 цнт. від особи.

Комітет.

ДЯКО-УЧИТЕЛЬ

знаючий провадити школу дітей, хор і розуміючий ся на дяківстві пошукує місця. Обійме посаду від нового року. Ласкаві зголошеня просить ся слати на адресу:

Peter Kiryluk,
439 N. 6-th str., Scranton, Pa.

ДЕ Є

Василь Ксенич, родом з Незнайова, пов. Горлиці, Галич. Перебуває десь в Ню Йорку. Хтоб знав що про нього, нехай донесе на адресу:

Семан Ксенич,
43—44 South Praire, Wash.

БУЧЕРНЯ НА ПРОДАЖ.

З причини мого від'їзду з сего плейзу, продам Русинови мою добре уряджену бучерню дуже дешево. Бизнес знаменитий і ся бучерня знаходить ся між руськими людьми напротив руської церкви. 41-44

Моя адреса:
Joseph Kalusky,
1340 Newport Ave.
Northampton, Pa.

ВЖЕ Є ТУТ

Календар „Просьвіти" НА РІК 1910.

Ся поважна книга, обнимаюча 384 сторін, зі 145 образками величини 7 3 четвертини через 10 і 1 четвертина цалїв, коштує лише 50 цнт., з чого 11 цнт. припадає на оплату почти. Календар сей продаємо без жадного зарібку, бо звісно, що і з краю мусїлисьмо почту оплатити, для того, що нашою задачею є як найбільше добрих книжок розпространяти поміж Українцями, щоби випередити всякі жидівсько спекуляцийні видавництва.

Кождий Русин-Українець повинен собі той календар купити. Головний склад в

Ruthenian Book Store,
439 N. 6th Ave.,
SCRANTON, PA.

Потреба робітників

до счищуваня землї, на котру вивозять з міста попіл і т. д., також до вибираня там фляшок, шмат і паперів вивожених з міста. Праця треває від 6·30 рано до 5·30 попол., з одногодинною перервою на обід. Платня $20.00 на місяць з вільною шонюю на мешкане. Виплата кождого 10-го в місяцю. Адреса:

DEMETRIO LOPRETE
203 Frelinghuysen Ave., Newark, N. J.

Потреба аґентів

Кождий аґент може заробити $5 денно при продаваню книжок і образів. Голоситись до:

Knyharnia Nowostyj
Box 21 S. S. Pittsburg, Pa.

Що Ви читаєте?

Найкрасше в'ужиткуєте свої вільні від працї години, коли будете читати

Популярно-наукові книжки

Час — то гроші; знаття — то сила!

КУПУЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Про Сьвіт Божий, астрономія 365 обр.	35 ц.
Про Небо, 2 части	35 ц.
Про Автономію України	20 ц.
Начерк Іст. Українськ. Літератури	80 ц.
Чернигівка — Бувальщина 228 стор.	50 ц.
Петро Сагайдачний	25 ц.
Перекази Старинного Сьвіта	20 ц.
Про Канаду — яка се земля і люди	10 ц.
Праця та Капітал	10 ц.
Про укр. Козаків, Татар та Турків	10 ц.
Кайдашева Сїмія	30 ц.
Сара Кру	15 ц.
Захар Беркут	75 ц.
Лис Микита	50 ц.
Заверуха, в 2-х частях	40 ц.
Тисяч й одна ніч, арабські казки, 3 части	2 дол. 25 ц.
Український Декляматор:	
Досьвітні Огнї — Поезії і проза	1 дол. 50 ц.
Пісні про Канаду і Австрію	40 ц.
Домашний Писар — взори листів руських і анґлїйських	35 ц.
Учебник анґлїйської мови з граматикою і словарем, 380 сторін великого формату	1 дол. 50 ц.
Історія Літератури в гарн. оправі	2 дол.

Пишіть ще днесь за нашим загальним каталоґом. Маємо найбільший склад найдешевших книжок в Америцї.

Цїнник посилаємо даром.

RUSKA KNYHARNIA
435 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

„Гайдамаки" місячник

Передплата на рік 1.00 доляр.
В Австрії і Росії „ 1.50. доляра.
Адреса: „Haydamaka"
639 East 11 Street,
New-York N. Y.

Руський лїкар зі старого краю

Др. М. Висоцкий

Специяліст в мужеських, жіночих і діточих недугах.

Години урядові: 8—9 рано, 1—2 по пол., 6—8 з вечера.

Office 142 Ferry Str.,
2 NEWARK, N. J.
ГОВОРИТЬ ПО РУСЬКИ!

1910 КАЛЄНДАРІ 1910

Загальний великий з пересилкою 90 цт.
Всї руські календарі замавляйте в
Knyharni Nowostyj, Box 21 S. Pittsburg, Pa.

"PAIN-EXPELLER"

Чоловік шарпаний болями є безпомічний неначе сей розбитий корабель на скелях. Коли Ви терпите на ревматизм, невральґію, простуду і т. п., то тодї спробуйте кілька разів натирань PAIN EXPELLER-ОМ, загально узнаним, всесьвітним домовим лїком. По всїх друґсторах в цїнї по 25 і 50 цнт.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York, N. Y.

Позір на марку охоронну „Котвиця"

Металеві ОБЦАСИ і ЗАПЯТКИ

Зроблені зі стали

Для майнерів, каменярів, фармерів і всїх, що роблять при тяжкій роботї.

Охороняють від натисків від обцасів. Зроблять ваші старі чоботи як нові. Легко прикріпляють ся. Кождий швець вам їх наложить. Купите їх у вашого продавця чоботів. Они суть лекші від шкіри, але перетревають чоботи на довго

Пишіть по книжку яка вам більше скаже.

United Shoe MachineryCo
BOSTON, MASS

Для уживаючих тютюн.

Поможіть нам розпространяти наш тютюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам отсей фоноґраф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведеня яко надгороду, противно, се є першої кляси говоруча машина фоноґраф в кождім взглядї.

В кождий час, коли бажаєте, можете мати безплатний концерт в своїй хатї і се не концерт одного інструменту або одного голосу, але концерт банди і орхестрової музики, сьпівів, які чулисьте в старім краю, одним словом — всьо, що любите. Запитайте Вашого купця за „KING" TALKING MACHINE, а він Вам скаже, що она коштує 15.00 дол.

Ми хочемо Вашої помочи в розпространеню нашого доброго вибору тютюну до циґаретвів і файки. Ми пішлемо Вам кождого рода по троха: Австрийського, Босьнянського, Герцоґовинського, Турецького і Російського вартости 6.00 дол. Ви можете легонько розпродати его між вашими знакомими, позаяк се найлїпший тютюн в сьвітї.

Тютюн, до якого всї звикли в Европі і який вони люблять.

По одержаню нашого тютюну запропонуйте його своїм знакомим, єсли знайдете єго за відповідний. Дайте їм наше імя і адресу і сею дорогою поможете розпространяти нашу компанїю. За сю поміч дамо Вам за дармо наш „King" Phonograph. Се є правдоподібно тілько одна спосібність, яку коли можете мати, дістати першої кляси говорючу машину без одного цента.

За тютюн рахуємо Вам 6.00 дол. Пришліть наперед 50 цнт. марками, а ми вишлемо Вам до найблизшого Вам експрес офісу тютюн і фоноґраф; з'еґзамінуйте все, нїм заплатите, а єсли знайдете все задоволяюче, заплатїть на експресї 5.00 дол., а тютюн і фоноґраф буде Ваш.

Гроші звертає ся будь котрому невдоволеному костумерови. — УВАГА: Ся оферта буде тілько так довго, доки не заадвертайзуєте добре наш тютюн, задля того радимо Вам не відтягатись з ордерами, єсли хочете мати наш „даремний фоноґраф". Адреса:

Europe Tobacco Co., 33 Leonard Str.,
Dep't 52. NEW YORK CITY.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

НА КОЛЯДУ!

Чим є коляда без хороших лікерів? Без хороших лікерів празник не має ніякої принади подібно як без хорошої одіжи не можете вийти з любкою Вашого серця.

Не тратьте чудової нагоди! Лишень короткий час, щоб получити наші славні екстракти, за помочью к трих можна самому зготовити смачні лікери. Ми приготовили гарну несподіванку для наших Впов. Покупців. Наші Екстракти суть великою новостію, подаваною тілько нашою Компанією INTERCONTINENTAL EMULSION EXTRACTS.

Зготовлене лікерів з наших Славних Екстрактів є вельми легкою річию. Щоби познакомити наших Вп. Покупців, що ми — одинокі фабриканти тих Всесьвітних Славних Екстрактів, а хотячи показати, що всї другі суть тільки наслідувачами, тому маємо честь успіх нашому загаловни, живучому в Злучених Державах предложити слідуюче:

Висилаємо всякому 2 пачки висше описаних славних посортованих Екстрактів, в яких дасть ся зробити найлекшим способом 24 літрів хороших і смачних лікерів, рівних смаком, якостию і чистотою першим сортам імпортованих француських лікерів.

Кромі того даємо слідуючі хороші а рівночасно і практичні дарунки: Елеґантний зимовий одяг, складаючий ся з сурдута, камізольки і штанів Гарантований годинник, елеґантну лїсочку лишень за

Виберіть рїжні роди: РУМ, КОНЯК, ГОРІВКА, ВИШНЇВКА

$6.50

з слїдуючих Екстрактів: БОРОВИЧНА, БЕНЕДИКТИНКА, АБСИНТ, АЛЯШ і т. д.

Замавляйте скоро через Money Order або реджістрованим листом разом з шїстьма долярами і пятьдесятьма центами, а ми відворотно вишлемо Вам почтою 2 пачки екстрактів, одіж, ґарантований годинник і лїсочку. — Пишіть до

INTERCONTINENTAL CO.,
1777 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Не висилаємо за посліплатою або так зовимо C. O. D.

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку
Доктор прав
ЮЛІЯН ЧУПКА
Конзулярний комісар.

Полагоджує всї справи в Галичинї. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбирає гроші від довжників. Справи військові. Спорядкує контракти, повномочия і всї инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всї вписи гіпотечні.
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

Руска Аґенція Корабельна і Пересилка Грошей
з капіталом 15.000 долярів і під контролею Стейту Ню Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слїдуючі справи:
Пересилає Гроші до всїх краів по цїнах можливо найтаньших і як найскорше.
Продає Шифкарти на рїжні лїнії корабельні до старого краю і в краю до Америки по найтаньших цїнах.
Виробляє повновласти, контракти купна і продажи за осмотрені підписом конзуля; перепроваджує всякі иншї справи зі судами і старокраєвими властями.
Полагоджує справи військові, як увільнене від асентирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. п.
Міняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Адреса:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00.
Засновання 1864 року.

Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всїх частий сьвіта, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послїдних 5 лїт і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОГРАФ
ПАВЛО ГУРДУС
77 Newark Ave., близько Henderson St.,
JERSEY CITY, N. J.

Прийдїть до моєї робітні і придивіть ся моїй роботі, а вас правдиві знатоки переконаєтесь, що й більше даю, чим обіцюю. Фотографії виконую старанно і в всякою точностию.
Дивіть ся добре на нумер дому!
P. HURDUS,
77 Newark Ave., near Henderson St.,
JERSEY CITY, N. J.

Одинока взірцево уряджена
ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“
затруднює добре вишколений друкарський персонал, посїдає найновійші машини, як тоже ріжнородні гарні черенки і прикраси.
Виконує
всякі друкарські роботи
точно, гарно і по низьких цїнах.
Впов. Родимці, як тоже Відділи і члени Р. Н. Союза повинні з всякими друкарськими роботами удавати ся лише до своєї друкарні „Свобода“. — Адрес:
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Книжки

які можна дістати всклaді книжок „Свободи“:

	цит.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і.	15
Борба кляс і чому бобітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи міліонерів і т. п. С. 7	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звірята	30
Дві левади і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлї	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питане	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Про кінець сьвіта	15
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жие	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійский тлумач	60
Польско-англійский тлумач	60
Молитвенники в красній оправі:	
Бог Надежда моя	$2.50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	2.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	.50
Вінець	.15
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братскї	10

„ДУШПАСТИР“
се прекрасна, щиро-руська церковно-народна ґазета.

Виходить в Ню Йорку кождого місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі сьвіта. В „Душпастир-и“ друкують ся важні для всїх оголошеня гр. кат. канцелярії Епископської. Не брак там і жартів веселих та смішних, і красних образків. „Душпастир“ всїм подобає ся — всї єго хвалять.

Коштує на цїлий рік так тут в Америцї як і до старого краю всего лиш $1.20.

Читайте, що пишуть за „Душпастир“:
Canora, Sask., Canada, Марта 29, 1909.
Всечесна Редакціє Душпастиря! — ...Признаю Вам щиру правду, що ніяка часопись так не вдоволила мене, як ся наша, дорога часопись „Душпастир“... Ся часопись то єсть так, якби в дуже сильну посуху, легкий, маннистий дощ... Нехай засіяє благодать Божа над сим початком так гарного і сьвятого дїла! — З поважанем Олекса Хабун.

Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастиря“, майже що дня. Тож замовляйте „Душпастиря“ чим-скорше для себе і для Вашіх свояків і знакомих тутки і в краю.
„Душпастир“ повинен бути в кождій руськїй хатї.

Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найлїпше почтовим моней-ордером) на імя:
Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Позір, Братя Русини!
Я виробляю з найлїпшого матеріялу за найнизші цїни
Братскї шапки, Віднаки, Паси, Брошки, Фани, Хоругви, Уніформи, Печатки всякого рода так для братств, як і для поодиноких осіб

Продаю найлїпші види з житя Ісуса Христа від Рождества аж до Вознесения. Продаю тоже книжки до молення і сьвітскї: рускї, польскї і словенскї по дуже низьких цїнах. — Єсьм Русином, а до того членом Р. Н. Союза. Прош з чужими! Удавайтесь лиш до свого! Як хто знає, най так пише. За роботу ґварантую. Моя адреса така:
Stefan Kalakuka
215 Moran Court, Scranton, Pa.

ВИРОБИ БРАЦКІ
шапкі, шапкі, віднаки, хоругви, уніформи.

Цінник і пробки висилає даром.

Можете писати до нас по руски, словенски або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

АРТИСТ РІЗБЯР
Евгеній Василенко
виконує усякі роботи
входячі в обсяг церковної штуки, як:
ІКОНОСТАСИ
ВІВТАРІ
ПРЕСТОЛИ
БАЛЬДАХИНИ і т. д.
Золочить і малює Ікони.
Усї роботи виконує добросовісно.
EUGENY VASYLENKO
337 W. Center St., Shenandoah, Pa.

Метрики хрещення	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Поминик померших душ	10

Пишіть на адресу:
Swoboda,
184 Hudson St., New York.

ЧИТАЙТЕ!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).
2) Книжку місячних складок.
3) Книжку касову і протоколову.

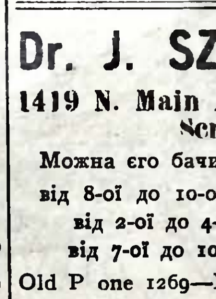
На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна єго бачити в офісі:
від 8-ої до 10-ої год. рано,
від 2-ої до 4-ої попол.,
від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1269—B.

Русини Питсбурґа і околиції!
Чи Ви знаєте, що
German Savings & Deposit Bank
на розі 14-ої і Carson ул., South Side,
Pittsburg, Pa.

є найбезпечнїйшим банком? Не знаєте, то загляньте до справоздання стейтових контрольорів, що узнали наш Банк за один з найсолиднїйших і найпевнїйших в Пенсильвенії. Маєток 5,000.000,00. Платимо 4 проц.
Шифкарти на всї лінії. Висилка грошей, справи нотаріальні, військові і т. и.
Й. Е. Рот, предс.,
А. П. Міллєр, касієр,
Ал. Бучак, ур. банку.

Ш 17 камінями желїзничий годинник для мущин і жінок, накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґваранцією на 20 літ. подібні купити сказав виріб Ходить безпечно, то є твоя специально-зробле... ний для людей, котрі роблять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на коляду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.75 і за зворотом переслки, в там прямо, що кождий може його оглянути, і если кому не годобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок в дарунку — додає ся даром до кождого годинника.
Excelsior Watch Co.,
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

EMIL BACHMAN
BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS
580 SOUTH CENTER AVE. CHICAGO

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, ґузики, братські віднаки, шапки та усї річи потрібні для братств в Америці
ЕМІЛЬ БАХМАН
580 So Centre Ave., Chicago Ill.
Напиїть по наш великий, 60 сторін числячий каталог, в якім містять ся також сотки похвальних листів від всїх славянських братств в Америці. Пишїть до нас по словенськи або по руськи — як хто уміє. Знаємо по руськи читати але відповідати будемо по словенськи. 50—

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого!
До Мамоша! Всї до одного!
Чужих усіх поминайте,
Тільки свого підпирайте.
Мамрош Русин справедливий,
А в бизнесї все уптивий —
Хто-же хоче більше знати,
Прошу прийти й переконатись.
Горївки найлучші має,
Бо злих зовсїм не тримає.
И так віскy, коновицю,
Для всїх добру сливовицю
Арак, коняк, рум, паленка
І кимлївка солоденька;
Вина рівнож всї хороші
І то за дешеві гроші.
Пиво сьвіже і холодне
Лучше бути вже не годне.
Є цигара, щоб курити
Лиш у него тра купити.
Тому Братя, памятайте,
Та до него завертайте.
А ті, що з контрів приїжджають
Най сей адрес памятають:
Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J.

Оден з найбільших броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спосіб без всяких примішок.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него ніколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

Не треба єго зрештою хвалити, бо добре само за себе говорить.

E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.